

заходів, викладених у НПУВ, відповідно до сформульованих цілей та принципів управління відходами має забезпечити впровадження цілісної та ефективної системи управління відходами.

З метою забезпечення реалізації заходів у період 2024-2033 років для кожного із запланованих заходів визначено відповідальних виконавців, індикатори виконання, строки виконання та джерела фінансування.

Основні напрями Плану:

адаптація національного законодавства до вимог європейського законодавства, зокрема, через розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроектів про управління відходами, захоронення відходів, спалювання відходів; проектів актів про Національний перелік відходів на основі європейського, порядок процедури класифікації відходів (вже прийнято), порядок віднесення відходів до категорії небезпечних (вже прийнято), порядок прийняття відходів для різних категорій полігонів; порядок проведення інвентаризації об'єктів з оброблення відходів; методику проведення оцінки ризику для довкілля від об'єктів з оброблення відходів; порядок встановлення категорій полігонів відходів; порядок отримання дозволів на здійснення операцій у сфері управління відходами; порядок ведення реєстрів у сфері управління відходами (вже прийнято); план заходів щодо зменшення обсягів захоронення відходів, що біологічно розкладаються; Програму запобігання утворенню відходів; розроблення та затвердження в установленому порядку проектів регіональних планів управління відходами та ін.;

впровадження економічних інструментів для удосконалення управління відходами, зокрема розробка законопроектів про встановлення механізму фінансових гарантій, що надаються операторами полігонів різних категорій; запровадження та використання економічних інструментів для стимулювання створення об'єктів інфраструктури з оброблення відходів; встановлення економічних інструментів щодо запобігання утворенню небезпечних відходів, зокрема оподаткування екологічно небезпечної продукції; запровадження економічного стимулювання впровадження екологічно чистих технологій виробництва та розширення можливостей відновлення та ін.;

вдосконалення інституційної структури сфери управління відходами у т.ч. через утворення центрального органу виконавчої влади з питань управління відходами та Утворення міжвідомчої координаційної ради з науково-дослідних робіт з багаторазового використання природних ресурсів та відновлення відходів;

зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами; реформування системи інформаційного забезпечення сфери управління відходами;

підвищення обізнаності населення щодо управління відходами;

Кількісні цільові показники, строки досягнення яких відповідають діючому законодавству, стратегічним цілям та обмеженням НПУВ:

підвищити рівень підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів не менше 10% їх маси до 2025 року, 20% – до 2030 року;

збільшити до 85% охоплення послугою з управління побутовими відходами до 2033 року;

впровадити у населених пунктах систему роздільного збирання побутових із щорічним збільшенням на 10% охоплення населення починаючи з другого року дії місцевих планів управління відходами;

організувати схему розширеної відповідальності виробника для відходів упаковки, загальний рівень рециклінгу яких має становити 30% із визначенням відсотка рециклінгу окремо для кожного виду відходів (папір, картон, скло, пластмаси, чорні метали, алюміній, дерево) із подальшим збільшенням щороку (буде впроваджуватися після прийняття Закону України „Про упаковку та відходи упаковки”);

організувати компостування зелених відходів з громадських парків та садів до 2030 року для всіх населених пунктів з населенням понад 100 000 мешканців (ціль не встановлює обмеження щодо впровадження компостування в інших менших населених пунктах);

зменшити захоронення біовідходів до 2030 року на 10% обсягу біовідходів, які утворюються у складі побутових відходів; до 2033 року до 15% захороення біовідходів;

створити загальнонаціональну мережу регіональних полігонів для видалення побутових відходів до 2033 року (необхідно 146 полігонів);

збільшити рівень підготовки до повторного використання, рециклінгу та іншого відновлення матеріалів, відходів будівництва та знесення, що не є небезпечними щонайменше до 70% за масою до 2033 року.

Цільові показники наведено для таких видів відходів, які вже передбачені в законодавстві України та визначені Директивами ЄС.

4. Регіональні стратегії, програми, плани дій та інші відповідні документи

Основні проблеми у сфері управління відходами та пропонувані заходи щодо мінімізації негативного впливу відходів на довкілля зазначені у наступних програмних документах:

Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року;

Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки („Довкілля – 2027”);

Програми соціально-економічного розвитку Полтавської області (останні роки – на 2022 рік, 2023 рік, 2024 рік);

щорічні Регіональні доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області;

Екологічний паспорт Полтавської області.

Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року.

У Стратегії визначена Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля, зокрема операційна ціль 3.3. – Раціональне та екобезпечне господарювання, яка включає завдання: 3.3.4. Покращення управління відходами, зокрема:

Побудова інфраструктури зі збирання та відновлення муніципальних відходів та відходів будівельно-ремонтних робіт.

Мінімізація викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, безпечне управління відходами.

Запровадження системи роздільного збирання ПВ з метою використання відходів у якості вторинної сировини.

Впровадження маловідходних технологій, нових форм та сучасних технологій організації управління ПВ.

Забезпечення населених пунктів області спеціальною комунальною технікою.

Ліквідація джерел забруднення підземних вод та земельних ресурсів (несанкціоновані звалища ПВ).

Будівництво та реконструкція полігонів для зберігання ПВ та забезпечення їх спеціалізованою технікою.

Будівництво прибудинкових контейнерних майданчиків для роздільного збирання та зберігання ПВ.

Підтримка інноваційних підходів ліквідації/рекультивуації/консервації місць видалення відходів, що не відповідають критеріям екологічної безпеки або вичерпали свій експлуатаційний ресурс.

Проведення просвітницької кампанії, спрямованої на підвищення культури управління відходами.

Розробка та впровадження заходів з управління відходами сільського господарства.

Забезпечення збору та відновлення органічних відходів.

Розробка та впровадження нових механізмів відновлення промислових й небезпечних відходів.

Розробка та впровадження заходів з управління специфічними видами відходів (медичними, відходами електричного та електронного обладнання, відпрацьованими батарейками та акумуляторами, відходами упаковки, знятими з експлуатації транспортними засобами, осадами стічних вод від комунальних очисних споруд).

Розроблення довгострокової програми із застосуванням сучасних світових технологій з визначенням об'єктів (завод, полігон, звалище), їх місця розташування і зони обслуговування.

Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки („Довкілля –2027”) включає наступні заходи щодо раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:

будівництво, розширення та реконструкція комплексів, спеціалізованих полігонів та інших об'єктів для знешкодження та захоронення непридатних для використання пестицидів, шкідливих і токсичних промислових та інших відходів;

придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збирання та відновлення відходів;

забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

Програма соціально-економічного розвитку Полтавської області на 2024 рік:

У 2023 році цільові кошти на фінансування заходів, спрямованих на розвиток об'єктів охорони навколишнього природного середовища, заходи з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів профінансовано на суму 981,490 тис. грн (36,1%).

Перелік діючих обласних комплексних (цільових) програм у 2024 році, що стосуються питань управління відходами: Програма поводження з побічними продуктами тваринного походження та забезпечення діагностики і оперативного виявлення збудників інфекційних хвороб, спільних для людей і тварин, на території Полтавської області на 2021-2025 роки; Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022-2024 роки.

Щорічні Регіональні доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області

Розділ 8, присвячений відходам, є критично важливим, оскільки він охоплює всі аспекти управління відходами, які мають значний вплив на екологічний стан та здоров'я населення. Розуміння структури утворення та накопичення відходів (8.1) дозволяє ідентифікувати основні джерела відходів та їхній вплив на довкілля, що є необхідним для розробки ефективних стратегій їх управління. Управління відходами (8.2), включаючи збирання, зберігання, відновлення та видалення, є ключовими процесами, що забезпечують належне управління відходами та зменшення їхнього негативного впливу на екосистеми. Транскордонне перевезення небезпечних відходів (8.3) є особливо важливим у контексті міжнародного співробітництва та дотримання екологічних стандартів, що знижує ризики для довкілля та населення. Державне регулювання в сфері управління відходами (8.4) забезпечує правову базу та механізми контролю, які є необхідними для забезпечення виконання екологічних норм та стандартів, а також для стимулювання інновацій та інвестицій у сфері управління відходами.

Екологічний паспорт Полтавської області

Наповнення інформацією наступних розділів:

12. Управління відходами та небезпечними хімічними речовинами

Розділ присвячений управлінню відходами та небезпечними хімічними речовинами, є надзвичайно важливим, оскільки охоплює комплекс заходів та стратегій, спрямованих на мінімізацію ризиків для довкілля та здоров'я населення. Цей розділ має забезпечити всебічний підхід до управління відходами та небезпечними хімічними речовинами, включаючи їхню класифікацію, збирання, транспортування, зберігання, відновлення та видалення. Особлива увага приділяється безпечному управлінню небезпечними речовинами, що включає дотримання міжнародних стандартів та регламентів, а також впровадження найкращих практик та технологій для зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. Державне регулювання та контроль у цій сфері є ключовими для забезпечення виконання екологічних норм і стандартів, захисту природних ресурсів та здоров'я людей.

2.1.4. Фінансово-економічне забезпечення управління відходами

Джерелами фінансування діяльності у сфері управління відходами є:

- 1) державний бюджет (державний фонд охорони навколишнього природного середовища, державний фонд регіонального розвитку, інші кошти державного бюджету);
- 2) обласний бюджет, у т.ч. обласний фонд охорони навколишнього природного середовища;
- 3) місцеві бюджети, у т.ч. місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища;
- 4) кошти підприємств, установ та організацій;
- 5) кошти, залучені за рахунок інвестицій, кредитів та безповоротної допомоги;
- 6) надходження за надані послуги та реалізовану продукцію;

- 7) фінансування за принципом розширеної відповідальності виробника;
- 8) інші джерела, не заборонені законодавством.

Надходження до фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів Полтавської області з 2014 по 2023 рік приведено у таб. 2.8. Інформація, щодо суб'єктів господарювання – юридичних осіб, які сплатили екологічний податок за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах станом на 01.08.2024 приведена у додатку 4, таб. 4.4.

Фінансування за рахунок ФОНПС Полтавської області з охорони, раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів за останні 5 років (2019-2023 рр.) приведено у таб. 2.9. Фінансування заходів з управління відходами за територіальними громадами (відповідь ТГ на лист від 19.08.2024 № 26264/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА) приведена у таб. 2.10.

Таб. 2.8 – Надходження до фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів (відповідно Додатку 8 до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 16.04.2024 № 403)*

	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Фонд охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів, тис. грн, всього	94 972,9	98 543,7	90 418,1	135 450,2	111 410,3	118 946,5	116 790,3	149 228,0	102 463,6	76 999,8
1. Фонд ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя, тис. грн, у т.ч.:	27 135,1	67 406,7	61 105,7	92 257,7	59 690,0	64 579,7	63 013,6	80 866,7	55 572,7	40 493,9
Екзотичний податок, тис. грн	26 810,7	67 183,5	60 354,2	91 643,0	58 501,3	64 249,3	62 254,2	80 283,3	55 224,5	38 837,2
Грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища власників господарств та іншої діяльності, тис. грн	324,4	243,2	751,5	614,7	1 187,2	330,2	759,4	593,4	348,2	1 656,6
2. Фонд ОНПС бюджетів сілських, селищних, міських територіальних громад, тис. грн, у т.ч.:	67 837,8	31 137,0	29 312,4	43 192,5	51 720,3	54 366,8	53 776,7	68 341,3	46 890,9	36 505,9
Екзотичний податок, тис. грн	67 016,8	30 528,9	27 433,8	41 655,9	48 752,3	53 541,3	51 878,3	66 902,7	45 020,4	32 364,4
Грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища власників господарств та іншої діяльності, тис. грн	811,0	608,1	1 878,6	1 536,6	2 968,0	825,5	1 898,4	1 458,6	870,4	4 141,6

* надано згідно з листом Департаменту фінансів Полтавської ОВА від 27.08.2024 № 03.3-10/2908

Таб. 2.9 – Фінансування за рахунок ФОНПС Полтавської області з охорони, раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів

Напрями та заходи фінансування з ФОНПС	Сума, тис. грн
2019 рік	
Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	33295,680
1. Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської ОВА на придбання машин для збору, транспортування та складування побутових відходів	32525,680
2. Полтавській обласній раді на придбання спеціалізованого автомобіля для збору й перевезення небезпечних відходів	770,0
3. Департаменту житлово-комунального господарства Горішньоплавської міської ради Полтавської області на реконструкцію існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії по вул. Будівельників, 59 м.Горішні Плавні Полтавської області	0
2020 рік	
Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	387,146
1. Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської ОВА на реконструкцію існуючого невідповідного сміттєзвалища під полігон ТПВ для м.Пирятин Полтавської області	4,946
2. Комунальному автотранспортному підприємству Полтавської обласної ради на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення в 2020 році відходів (люмінесцентних ламп, термометрів, батарейок) з метою їх подальшого відновлення в рамках обласної програми „Екологічні ініціативи Полтавської області на 2019-2021 роки”	82,200
3. Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської ОВА на придбання машин для збору, транспортування та складування побутових відходів	0
4. Оржицькій селищній раді Полтавської області на придбання обладнання та машин для збору, транспортування та складування побутових, сільськогосподарських та промислових відходів виробництва	300,0
2021 рік	
Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	13 075,5
1. Департаменту будівництва, містобудування і архітектури Полтавської обласної державної адміністрації на придбання машин для збору, транспортування та складування побутових відходів.	13 075,5
2022 рік	
Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	4500,0
1. Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації на проведення робіт із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення, знешкодження і захоронення непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Полтавській області.	4 000,0
2. Комунальній установі Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення в 2022 році відходів (люмінесцентних ламп, термометрів, батарейок) з метою їх подальшого оброблення в рамках обласної програми „Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022-2024 роки”.	500,0
2023 рік	

Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	674,061
1. Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації (обласної державної адміністрації) на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та оброблення ламп розжарювання у Полтавській області	560,461 (% виконання – 25,2%)
2. Комунальній установі Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення в 2023 році відходів (люмінесцентних ламп, термометрів, батарейок) з метою їх подальшого оброблення в рамках обласної програми „Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022-2024 роки”	113,6 (% виконання – 22,7%)
3. Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації (обласної державної адміністрації) на розроблення регіонального плану управління відходами в Полтавській області до 2033 року, в тому числі проходження процедури стратегічної екологічної оцінки.	0,0
2024 рік (Перелік природоохоронних заходів для фінансування з фонду охорони навколишнього природного середовища Полтавської області в 2024 році)	
Проведення заходів з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:	557,0
1. Комунальній установі Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення в 2024 році відходів (люмінесцентних ламп, термометрів, батарейок) з метою їх подальшого оброблення в рамках обласної програми „Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022-2024 роки”.	482,00
2. Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної (військової) адміністрації на забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та оброблення ламп розжарювання у Полтавській області.	75,00

Таб. 2.10 – Фінансування заходів з управління відходами з місцевих бюджетів (відповідно до додатку 9 до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 16.04.2024 № 403)*

Джерела фінансування	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Великобагачанська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	0	0	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	375	411	240	70	120	0
Великобудищанська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	1551,0	0	0	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0

2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	1551,0	0	0	0
Великосорочинська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, усього:	0	0	28000	48300	30400	54000
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	28000	48300	30400	54000
Горішньоплавська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, усього:	0	10 066,92	12 826,21	14 977,00	3 641,00	2 851,38
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	10 066,92	12 826,21	14 977,00	3 641,00	2 851,38
Заводська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, усього:	0	0	2 789,1	0	0	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	1 110,1	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	1 679,0	0	0	0
Краснолуцька ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, усього:	0	0	62,152	0	50,40	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	62,152	0	50,40	0
Зіньківська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, усього:	0	0	580,0	15,6	8,4	0

1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	580,0	15,6	8,4	0
Кам'янопотоківська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	154	0	0	0	21	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	154	0	0	0	21	0
Кобеляцька ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	0	0	0	4338,40	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	0	4338,40	0
Кременчуцька ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	4529,39	2234,018	1879,614	2870,434	3632,922
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	4529,39	2234,018	1879,614	2870,434	3632,922
Лютенська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	0	65,0	0	0	128,0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	32,5	0	0	64,0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	32,5	0	0	64,0

Мачухівська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	83,557	41,468	55,845	197,704	273,040
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	83,557	41,468	55,845	197,704	273,040
Машівська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	0	290	176,5	320	420
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	290	176,5	320	420
Машівська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього:	0	0	0	0	0	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	290	176,5	320	420
Миргородська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	140,58	253,30	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	140,58	253,30	0
НовогалещинськаТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	52,477	0	3078,238	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0

2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	52,477	0	3078,238	0
Новосанжарська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	23,8	983,8	15,0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	23,8	983,8	15,0
Оболонська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	0	59,6	62,4
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	0	59,6	62,4
Опішнянська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	0	0	505440
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	0	0	505440
Оржицька ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	0	1444,3	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	721,8	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	0	722,5	0
Петрівська-Роменська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	272,0	124,98	0	0	1493,6	0

1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	746,8	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	272,0	124,98	0	0	746,8	0
Сенчанська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	89,546	117,691	237,056	220,000
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	675,520	1234,475	1400,05	1704,015
Чорнухинська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	179,9	24,4	644,2	72,0	12,4	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	179,9	24,4	644,2	72,0	12,4	0
Хорольська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	0	0	0	0	15000,00
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	900,00
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	0	0	0	0	600,00
Шишацька ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	0	162	252	0	774	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	0	162	252	0	774	0

Михайлівська ТГ						
Фінансування заходів з фонду ОНПС місцевих бюджетів, всього	138,00	0	0	0	181,246	0
1. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджету Автономної Республіки Крим, області, міст Київ та Севастополь	0	0	0	0	0	0
2. Фінансування заходів з фонду ОНПС бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад	138,00	0	0	0	181,246	0

Джерело інформації: * відповідь ТГ на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА.

Відповідно до даних форми № 1-ТПВ у таб. 2.11 приведено обсяги фінансування заходів з розвитку сфери управління побутовими відходами протягом 2019-2023 років.

Таб. 2.11 – Обсяги фінансування заходів з розвитку сфери управління побутовими відходами

Наапрями використання коштів щодо розвитку сфери управління ПВ	Одиниці виміру	Обсяги фінансування
2019 рік		
Кошти спрямовані на розвиток сфери управління ПВ: будівництво нових полігонів реконструкцію полігонів оновлення парку спецавтотранспорту оновлення контейнерного парку інші витрати	тис. грн	-
		53163,0
		4582,81
		3922,67
2020 рік		
Кошти спрямовані на розвиток сфери управління ПВ: будівництво нових полігонів реконструкцію полігонів оновлення парку спецавтотранспорту оновлення контейнерного парку інші витрати	тис. грн	179,40
		26349,38
		20233,26
		9712,83
2021 рік		
Кошти спрямовані на розвиток сфери управління ПВ: будівництво нових полігонів реконструкцію полігонів оновлення парку спецавтотранспорту оновлення контейнерного парку інші витрати	тис. грн	179,40
		26349,38
		20233,26
		9712,83
2022 рік		
Кошти спрямовані на розвиток сфери управління ПВ: будівництво нових полігонів реконструкцію полігонів оновлення парку спецавтотранспорту оновлення контейнерного парку інші витрати	тис. грн	-
		78,28
		1775,89
		6756,7
2023 рік		
Кошти спрямовані на розвиток сфери управління ПВ: будівництво нових полігонів реконструкцію полігонів оновлення парку спецавтотранспорту оновлення контейнерного парку	тис. грн	65989,36
		-
		1588,10
		27900,00
		14587,50

інші витрати		21913,76
--------------	--	----------

*відповідно до форми 1-ТПВ

Тарифи на управління відходами

Тарифи на управління відходами в Полтавській області є важливим питанням, що безпосередньо впливає на якість надання послуг у сфері управління відходами та забезпечення екологічної безпеки регіону. В області функціонують декілька підприємств, що спеціалізуються на управлінні відходами, кожне з яких формує власну тарифну політику, враховуючи економічні та екологічні аспекти. Ці підприємства працюють в умовах постійного зростання витрат на обслуговування та оновлення інфраструктури, що також впливає на рівень тарифів.

Різниця в тарифах серед цих підприємств обумовлена як різним підходом до управління відходами, так і специфікою обслуговуваних територій. У зв'язку з цим, питання формування та перегляду тарифів набуває особливої актуальності, адже від цього залежить доступність послуг для населення та ефективність реалізації екологічних програм. Важливо, щоб встановлення тарифів здійснювалося з урахуванням потреб громади, економічної доцільності та екологічної безпеки, що сприятиме сталому розвитку регіону.

Порівняння середнього затвердженого тарифу по Полтавській області протягом 2019-2023 років приведено у таб. 2.12.

Таб. 2.12 – Середній затверджений тариф на управління ПВ у Полтавській області*

2019 рік	Величина тарифу		
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ* (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): для населення для бюджетних організацій для інших споживачів послуг	грн./ м ³	всього	захоронення
		56,16	8,15
		58,48	10,5
		68,51	12,13
2020 рік	Величина тарифу		
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): для населення для бюджетних організацій для інших споживачів послуг	грн./ м ³	всього	захоронення
		62,15	33,42
		60,75	33,70
		72,50	38,67
2021 рік	Величина тарифу		
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): для населення для бюджетних організацій для інших споживачів послуг	грн./ м ³	всього	захоронення
		74,58	33,42
		72,90	33,70
		86,50	38,67
2022 рік	Величина тарифу		
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): для населення для бюджетних організацій для інших споживачів послуг	грн./ м ³	всього	захоронення
		134,89	21,26
		151,7	24,98
		155,79	26,74

2023 рік	Величина тарифу	
	грн./ м ³	захоронення
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): для населення для бюджетних організацій для інших споживачів послуг		
	142,54	37,28
	172,29	46,29
	182,69	49,36

**відповідно до форми 1-ТПВ, термін „поводження” відповідно до форми 1-ТПВ*

Загалом, впродовж попередніх років у Полтавській області тарифи за надання послуги з управління побутовими відходами для населення зросли від 56,16 грн до 142,54 грн/м³, для бюджетних організацій від 58,48 грн. до 172,29 грн/м³ і інших споживачів – від 68,51 грн до 182,69 грн/м³. Вартість послуги зросла в середньому на 86-114 грн. Загалом по області дані тарифи варіюються в незначних межах (близько 20-40 грн з ПДВ на одного абонента в місяць).

Фінансово-економічне забезпечення управління відходами у Полтавській області є важливим аспектом для досягнення стійкого розвитку та охорони навколишнього середовища. Однією з ключових проблем є недостатнє фінансування з боку держави та місцевих органів влади, що обмежує можливості для впровадження сучасних технологій відновлення відходів. Для подолання цих труднощів необхідно залучати приватні інвестиції, створювати стимули для бізнесу та розробляти інноваційні фінансові механізми, які б підтримували екологічні ініціативи.

Розвиток інфраструктури для управління відходами також потребує значних капіталовкладень. Це включає створення сучасних сміттєпереробних заводів, впровадження системи роздільного збору відходів та забезпечення ефективної логістики. Такий підхід не лише зменшить обсяги сміття, але й сприятиме енергетичній незалежності регіону.

Окрім фінансових аспектів, важливою складовою ефективного управління відходами є підвищення рівня екологічної свідомості населення. Проведення інформаційних кампаній, освітніх програм та залучення громади до процесів сортування та відновлення відходів можуть суттєво підвищити ефективність усіх заходів. Синергія між державним, приватним секторами та громадою є запорукою успішного фінансово-економічного забезпечення управління відходами в Полтавській області, що забезпечить збереження природних ресурсів та здоров'я майбутніх поколінь.

З початку повномасштабного вторгнення в Україну, фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюється з урахуванням реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, враховуючи виконання постанови Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590 „Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану”, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій.

2.2 Опис поточного стану системи управління відходами

Система управління побутовими відходами – комплекс заходів із збирання, перевезення та оброблення побутових відходів, включаючи створення та забезпечення діяльності об'єктів, нагляд за ними та подальший догляд за

об'єктами видалення побутових відходів, а також діяльність суб'єктів господарювання, що здійснюють окремі операції з управління побутовими відходами в межах територіальної громади або декількох територіальних громад (відповідно до статті 1 Закону України від 20 червня 2022 року „Про управління відходами”).

У рамках управління відходами відходи відповідно Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами (наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 16.04.2024 № 403) поділено на такі види: побутові відходи; відходи промисловості (промислові відходи, відходи видобувної промисловості), відходи будівництва та знесення (у т.ч. відходи руйнування), медичні відходи, небезпечні відходи з інших джерел (відпрацьовані нафтопродукти, відходи, що містять стійкі органічні забруднення, відходи, що містять ртуть, відходи, що містять азбест, відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли, непридатні до використання хімічні засоби захисту рослин), транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи, що біологічно розкладаються, з інших джерел (відходи деревообробної промисловості, відходи сільського господарства, відходи лісового господарства, відходи харчопереробної промисловості, осади стічних вод).

2.2.1 Побутові відходи

Відповідно до Закону України „Про управління відходами”, побутові відходи – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картонну, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств. Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осади стічних вод, транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний змет, медичні відходи.

Органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

2.2.1.1 Джерела утворення та обсяги побутових відходів

До джерел утворення побутових відходів (ПВ) відносяться домогосподарства, організації та установи, місця загального користування. Кількісні та якісні характеристики побутових відходів не є постійними та залежать від джерел їх утворення. У загальному вигляді до складу побутових відходів входять: папір, картон, скло, метали, пластик, біовідходи, деревина, текстиль, упаковка, відходи електричного та електронного обладнання, відпрацьовані батарейки, батареї та акумулятори, а також великогабаритні відходи.

При аналізі обсягів утворення та складу побутових відходів Полтавської області враховуємо наступне:

первинний облік відходів на об'єктах управління відходами (на полігонах) здійснюється за об'ємом, на підставі суб'єктивної оцінки операторів об'єктів управління відходами або згідно зі встановленими нормами. Точність такого способу визначення обсягів потоків відходів є досить низькою;

параметри утворення відходів організацій і установ визначаються перш за все характером діяльності відповідної організації. У відходах організацій можуть також спостерігатися компоненти, наявність яких носить випадковий характер.

Установи та організації, як утворювачів відходів, можна об'єднати у наступні групи:

організації, в яких відбувається систематичне утворення переважно ресурсоцінних відходів, наприклад: офіси, учбові заклади (без урахування їдалень), органи влади, науково-дослідні, проєктні організації, торгівельні центри, ринки, супермаркети, магазини продовольчих та непродовольчих товарів, аптеки;

організації, в яких систематично можуть утворюватися харчові відходи (заклади харчування);

організації, в яких систематично утворюються небезпечні відходи;

організації, в яких відсутнє систематичне утворення відходів, що потребують спеціального управління;

організації, в яких систематично утворюються специфічні відходи, що потребують окремого управління (наприклад, будівельні компанії).

Статистичні дані щодо управління побутовими відходами в області у період 2019-2023 років, згідно зі звітами 1-ТПВ, наведені в таблиці 2.14.

Таб. 2.14 – Параметри управління відходами в Полтавській області в період 2019-2023 років згідно зі звітами 1-ТПВ

Побутові відходи та їх компоненти, які відновлюються на об'єктах управління ПВ	Обсяги			
	збирання м ³ /т	перевезення	видалення	відновлення
2019 рік				
Змішані ПВ	1834948,94/ 296753,69	1834948,94/ 296753,69	1834948,94/ 296753,69	-
Великогабаритні ПВ	44713,0/ 8507	44713,0/ 8507	44713,0/ 8507	-
Макулатура (папір, картон)	2031,95/ 236,97	2031,95/ 236,97	-	2031,95/ 236,97 (заготівельні пункти вторсировини)
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	9741,84/ 755,63	9741,84/ 755,63	-	9741,84/ 755,63 (заготівельні пункти вторсировини)
Упаковка Тетра Пак та інша	-	-	-	-
Метали (кольорові, чорні)	- / 4,39	- / 4,39	-	- / 4 , 3 9 (заготівельні пункти вторсировини)
Скло (склотара, скlobій)	1027,33/ 346,31	1027,33/ 346,31	-	1027,33/ 346,31

				(заготівельні пункти вторсировини)
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	-	-	-	-
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	-	-	-	-
Електричне та електронне обладнання	-	-	-	-
Небезпечні компоненти	-	-	-	-
Інше	4329,0/ 2164,0	4329,0/ 2164,0	4329,0/ 2164,0	-
Всього	1896792,06/ 308768,26	1896792,06/ 308768,26	1883990,94/ 307424,96	12801,12/ 1343,3
2020 рік				
Змішані ПВ	1793954,35/ 278353,95	1793954,35/ 278353,95	1793954,35/ 278353,95	-
Великогабаритні ПВ	37103,0/ 6537,0	37103,0/ 6537,0	37103,0/ 6537,0	-
Макулатура (папір, картонн)	1481,60/ 195,26	1481,60/ 195,26	-	1481,60/ 195,26 (заготівельні пункти вторсировини)
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	6276,74/ 755,63	6276,74/ 755,63	-	6276,74/ 755,63 (заготівельні пункти вторсировини)
Упаковка Тетра Пак та інша	-	-	-	-
Метали (кольорові, чорні)	- / 0,53	- / 0,53	-	- / 0,53 (заготівельні пункти вторсировини)
Скло (склотара, скlobій)	1738,23/ 684,89	1738,23/ 684,89	-	1738,23/ 684,89 (заготівельні пункти вторсировини)
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	13,0/ -	13,0/ -	-	13,0/ - (заготівельні пункти вторсировини)
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	350,80/ -	350,80/ -	350,80/ -	-
Електричне та електронне обладнання	35,0/ 6,5	35,0/ 6,5	-	35,0/ 6,5 (смiттепе- реробні пiдприємства)
Небезпечні компоненти	-	-	-	-
Інше	17959,3/ 3872,1	17959,3/ 3872,1	17959,3/ 3872,1	-
Всього	1858912,55/ 290405,33	1858912,55/ 290405,33	1849367,45/ 288763,05	9545,10/ 1642,28
2021 рік				
Змішані ПВ	1793954,35/	1793954,35/	1793954,35/	-

	278353,95	278353,95	278353,95	
Великогабаритні ПВ	37103,0/ 6537,0	37103,0/ 6537,0	37103,0/ 6537,0	-
Макулатура (папір, картонн)	1481,60/ 195,26	1481,60/ 195,26	-	1481,60/ 195,26 (заготівельні пункти вторсировини)
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	6276,74/ 755,63	6276,74/ 755,63	-	6276,74/ 755,63 (заготівельні пункти вторсировини)
Упаковка Тетра Пак та інша	-	-	-	-
Метали (кольорові, чорні)	- / 0,53	- / 0,53	-	- / 0,53 (заготівельні пункти вторсировини)
Скло (склотара, скlobій)	1738,23/ 684,89	1738,23/ 684,89	-	1738,23/ 684,89 (заготівельні пункти вторсировини)
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	13,0/ -	13,0/ -	-	13,0/ - (заготівельні пункти вторсировини)
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	350,80/ -	350,80/ -	350,80/ -	-
Електричне та електронне обладнання	35,0/ 6,5	35,0/ 6,5	-	35,0/6,5 (сміттєпе- реробні підприємства)
Небезпечні компоненти	-	-	-	-
Інше	17959,3/ 3872,1	17959,3/ 3872,1	17959,3/ 3872,1	-
Всього	1858912,55/ 290405,33	1858912,55/ 290405,33	1849367,45/ 288763,05	9545,10/ 1642,28
2022 рік				
Змішані ПВ	1733748,2/ 300416,8	1733748,2/ 300416,8	1733748,2/ 300416,8	-
Великогабаритні ПВ	8145,3/ 1628,1	8145,3/ 1628,1	8145,3/ 1628,1	-
Макулатура (папір, картонн)	335,8/ 152,7	335,8/ 152,7	-	335,8/152,7 (заготівельні пункти вторсировини)
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	3897,79/ 148,12	3897,79/ 148,12	-	3897,79/148,12 (заготівельні пункти вторсировини)
Упаковка Тетра Пак та інша	-	-	-	-
Метали (кольорові, чорні)	-	-	-	-
Скло (склотара, скlobій)	882,93/ 264,88	882,93/ 264,88	-	882,93/ 264,88 (заготівельні пункти вторсировини)
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	-	-	-	-

Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	-	-	-	-
Електричне та електронне обладнання	-	-	-	-
Небезпечні компоненти	-	-	-	-
Інше	5750,4/ 2875,2	5750,4/ 2875,2	5750,4/ 2875,2	-
Всього	1752760,42/ 305485,8	1752760,42/ 305485,8	1747643,9/ 305527,1	5116,52/ 565,7
2023 рік				
Змішані ПВ	1467335,2/ 269474,4	1467335,2/ 269474,4	1467335,2/ 269474,4	-
Великогабаритні ПВ	8478,0/ 1696,0	8478,0/ 1696,0	8478,0/ 1696,0	-
Макулатура (папір, картон)	275,6/ 123,68	275,6/ 123,68	-	275,6/ 123,68 (заготівельні пункти вторсировини)
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	12,1/ 74,74	12,1/ 74,74	-	12,1/74,74 (заготівельні пункти вторсировини)
Упаковка Тетра Пак та інша	-	-	-	-
Метали (кольорові, чорні)	-	-	-	-
Скло (склотара, скlobій)	274,3/ 292,01	274,3/ 292,01	-	274,3/ 292,01 (заготівельні пункти вторсировини)
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	-	-	-	-
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	-	-	-	-
Електричне та електронне обладнання	-	-	-	-
Небезпечні компоненти	6701,5/ 37478,14	6701,5/ 37478,14	6701,5/ 37478,14	-
Інше	3668/ 1828,84	3668/ 1828,84	3668/ 1828,84	-
Всього :	1486744,7/ 310967,82	1486744,7/ 310967,82	1486182,7/ 310477,38	562,00/ 490,44

Узагальнююча характеристика управління побутовими відходами та їх компонентами протягом 2019-2023 років за даними форми 1-ТПВ приведена на рис. 2.6.

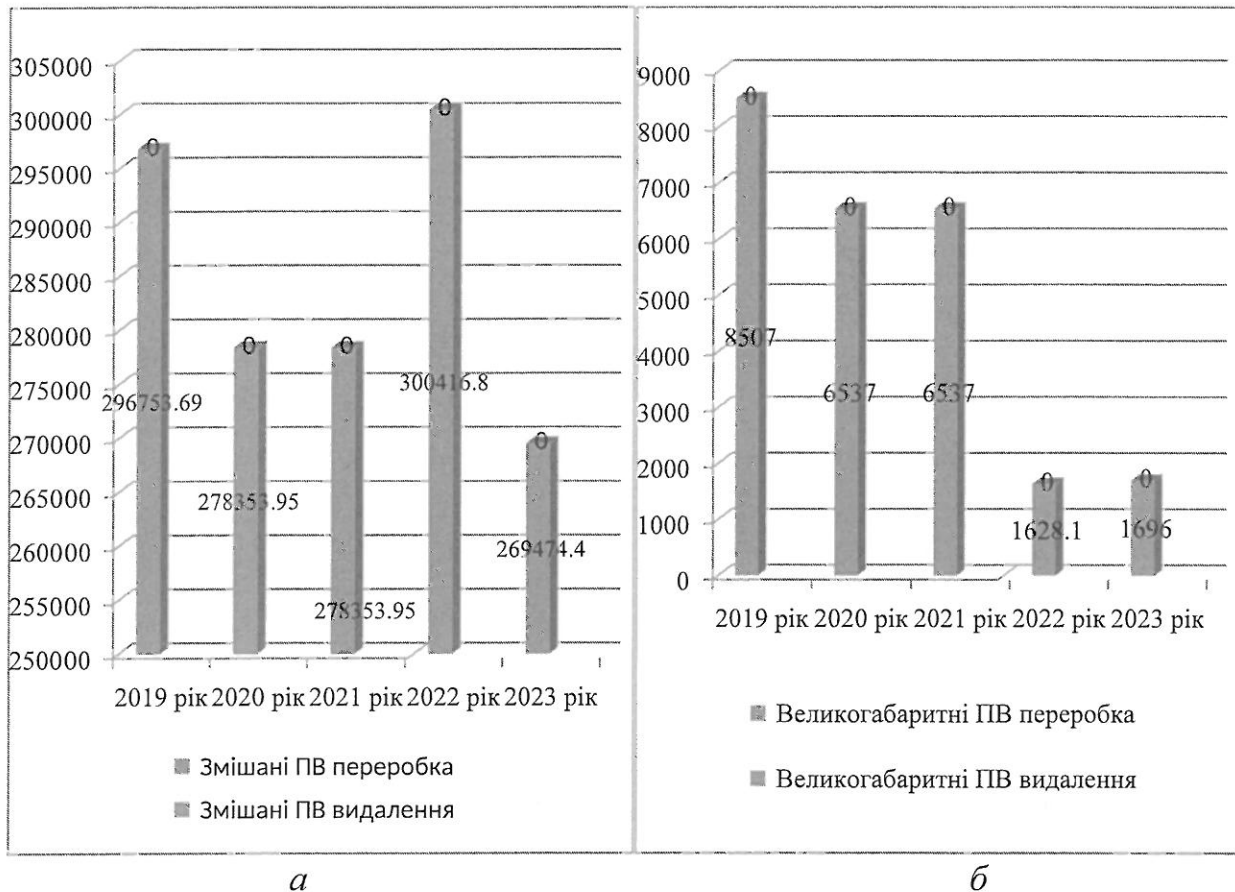

Рис. 2.6 – Динаміка управління змішаними побутовими відходами, т (а) та великогабаритними ПВ, т(б) Полтавській області протягом 2019-2022 років (за формою 1-ТПВ)

Обсяги зібраних ПВ у Полтавській області в середньому складають від 278,4 тис.т (найменше у 2021 році) до 300,4 тис.т (найбільше у 2022 році). Відходи були повністю видалені.

Управління ресурсоцінними фракціями ПВ у Полтавській області характеризується (рис.2.7):

1. Макулатура (папір, картон) зібрана в обсязі 236,97 т у 2019 році; 195,26 т у 2020 році; 195,26 т у 2021 році; 152,7 т у 2022 році; 123,68 т у 2023 році (заготівельні пункти вторсировини).

2. Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо) зібрані в обсязі 755,63 т у 2019 році; 755,63 т у 2020 році; 755,63 т у 2021 році; 148,12 т у 2022 році; 74,74 т у 2023 році (заготівельні пункти вторсировини).

3. Скло (склотара, скlobій) зібрано в обсязі 346,31 т у 2019 році; 684,89 т у 2020 році; 684,89 т у 2021 році; 264,88 т у 2022 році; 292,01 т у 2023 році (заготівельні пункти вторсировини).

4. Метали зібрано в обсязі 4,39 т у 2019 році; 0,53 т у 2020 році; 0,53 т у 2021 році (заготівельні пункти вторсировини); у 2022 році та у 2023 році збір відсутній.

5. Текстиль зібрано в обсязі 13 м³ у 2020 та у 2021 роках, у 2019, 2022 та у 2023 роках збір відсутній.

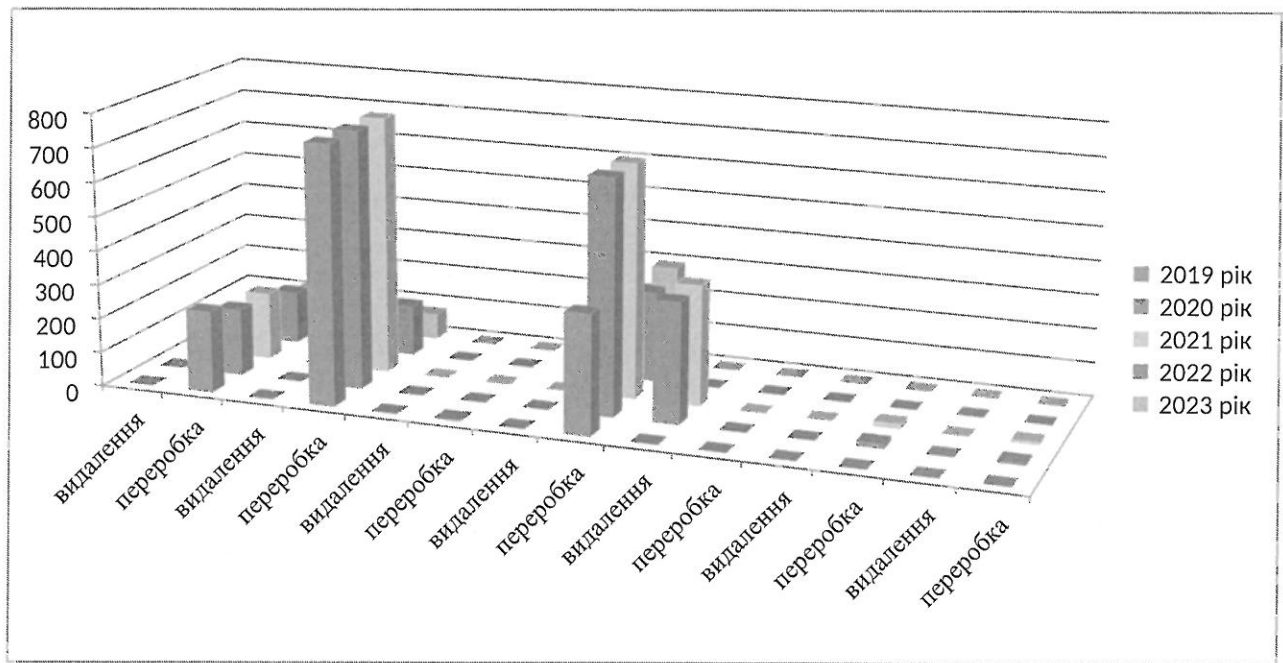

Рис. 2.7 – Управління ресурсоцінними фракціями ПВ в Полтавській області протягом 2019-2023 років, т (за формою 1-ТПВ)

Виходячи з рис. 2.7 можна зробити наступні висновки:

змішані побутові відходи та великогабаритні ПВ протягом 2019-2023 років повністю видалялися на звалищах/ полігонах області;

збір макулатури (картонн, папір) здійснювався на заготівельних пунктах вторсировини, наявна тенденція до зниження (у 2023 році 52% у порівнянні з 2019 роком), обсяг зібраної макулатури становить у середньому 0,05% від загальної маси змішаних ПВ у 2023 році;

збір полімерів (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо) також здійснювався на заготівельних пунктах вторсировини та наявна тенденція до зниження (у 2023 році 9,8% у порівнянні з 2019 роком), обсяг зібраних полімерів становить в середньому 0,03% від загальної маси змішаних ПВ у 2023 році;

збір металів (чорні, кольорові) з 2022 року відсутній, протягом 2019-2021 років також спостерігалось зниження (у 2021 році 12% у порівнянні з 2019 роком);

збір скла (склотара, склобій) здійснювався на заготівельних пунктах вторсировини та знову наявна тенденція до зниження, хоча не така різка як полімерів (у 2023 році 84% у порівнянні з 2019 роком), обсяг зібраного скла становить в середньому 0,1% від загальної маси змішаних ПВ у 2023 році;

збір текстилю відбувався тільки у 2020 та 2021 роках і складав близько 0,1% від загального обсягу ПВ;

збір електричного та електронного обладнання відбувався також тільки у 2020 та 2021 роках, обсяг складав 6,5 т, які направлялися на сміттєпереробні підприємства;

органічні компоненти збиралися тільки у 2020 та 2021 роках, обсяг 350,8 м³ (0,14% від загального обсягу ПВ) та направлялися на видалення.

Фактичні дані щодо управління змішаними побутовими відходами та роздільно зібраними фракціями по громадах області за 2023 рік (відповідь ТГ на лист від 19.08.2024 № 26.51/03.3-15 Департаменту екології та природних

ресурсів Полтавської РВА) приведені у додатку 4, таб. 4.5. Згідно з наданими даними маємо наступні результати (2023 рік):

1. Лубенський район – зібрано 54116,84 т змішаних ПВ (що складає до 88% всіх ПВ), які були повністю видалені на полігони/звалища району. Із ресурсоцінних фракцій зібрано: ЕЕО – 0,075 т (тільки у Гребінківській ТГ), відходи упаковки – 76,238 т (найбільше зібрано та відновлено у Пирятинській ТГ – 71,6 т), небезпечні відходи у складі ПВ – 27,1 т. Органічні відходи зібрані в обсязі 120949,037 т у Оржицькій ТГ, які направлені на обробку ґрунту.

2. Кременчуцький район – зібрано 120023 т змішаних ПВ (з них 67% у Кременчуцькій МТГ), що складає близько 97% всіх ПВ. Дані відходи були повністю видалені на полігони/звалища району. Із ресурсоцінних фракцій зібрано: ЕЕО – 0,128 т (тільки у Глобинській ТГ), відходи упаковки – 433,015 т (найбільше зібрано та відновлено у Кременчуцькій ТГ – 433 т), небезпечні відходи у складі ПВ – 0,905 т. Органічні відходи зібрані в обсязі 18600 м³ у Кременчуцькій ТГ, які направлені на операцію відновлення R12.

3. Миргородський район – зібрано 50229 т змішаних ПВ (з них 72% у Гадяцькій та Миргородській ТГ), що складає близько 85% всіх ПВ. Дані відходи були повністю видалені на полігони/звалища району. Із ресурсоцінних фракцій зібрано: ЕЕО – 0,128 т (тільки у Миргородській ТГ), відходи упаковки – 129,8 т (найбільше зібрано та відновлено у Миргородській ТГ – 123,8 т), небезпечні відходи у складі ПВ – 168 м² у Великобудичанській громаді та 0,12 т у Миргородській громаді. Органічні відходи зібрані в обсязі 6208 т, з них 553,37 т у Миргородській ТГ було відновлено, всі інші видалені на звалища/полігони.

4. Полтавський район – зібрано 115316 т змішаних ПВ (з них 84% у Полтавській ТГ), що складає близько 78% всіх ПВ. Дані відходи які були повністю видалені на полігони/звалища району. Із ресурсоцінних фракцій зібрано: ЕЕО – 0,015 т (тільки у Карлівській ТГ), відходи упаковки та ПЕТ-пляшки – 0,051 т (тільки у Карлівській ТГ), небезпечні відходи у складі ПВ – 2,582 т (найбільше у Полтавській МТГ – 2 т). Органічні відходи зібрані в обсязі 674,22 т, з них 584,22 т у Карлівській ТГ.

Загальний обсяг зібраних та відновлених відходів батарей і акумуляторів у 2023 році (за фактичними даними ТГ) склав 8,071 т.

Позитивним є те, що в деяких громадах здійснюють виокремлення небезпечних складників у ПВ, однак враховуючи відсутність відповідної інфраструктури загрозливим є те, що небезпечні відходи у складі ПВ потрапляють на операції видалення.

Для стратегічного планування системи управління побутовими відходами необхідні дані щодо обсягів їх утворення в усіх джерелах утворення. Внаслідок відсутності повної інформації щодо утворення побутових відходів від об'єктів житлової та нежитлової сфери необхідно оперувати розрахунковими обсягами утворення ПВ.

Розрахунок утворення ПВ за рік здійснено відповідно до норм надання послуг з управління побутовими відходами, затверджених рішеннями місцевих рад.

Враховуючи, що у деяких громадах відсутні фактичні дослідження щодо утворення ПВ (відповідно до наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259), під час підготовчого періоду написання РПУВ були виділені громади, для яких проведено

дослідження обсягів накопичення побутових відходів на об'єктах їх утворення та розроблення норм надання послуг з управління побутових відходів відповідно наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259 „Правила визначення норм надання послуг з управління побутовими відходами” зі змінами, внесеними наказом Мінінфраструктури від 30.11.2023 № 1087, зареєстрованими у Мін'юсті 23 січня 2024 року за № 115/41460.

Проведено дослідження норм надання послуг з управління побутовими відходами у міських ТГ на прикладі Лубенської МТГ. Досліджено норми надання послуг з управління побутовими відходами у селищних ТГ: Новогалящинська ТГ; Машівська; та у сільських ТГ: Щербанівська, Сенчанська, Пришибська, Михайлівська. У подальшому передбачається проведення дослідження обсягів накопичення побутових відходів у всіх громадах. Узагальнюючі дані використано в громадах, у яких відсутні норми надання послуг з управління побутовими відходами, затверджених рішеннями місцевих рад (додаток 4, таб. 4.6). Розрахунки ПВ на підприємствах, установах, організаціях невинробничої сфери здійснено згідно результатів усереднених норм утворення побутових відходів по даних об'єктах у вищеприведених громадах, результати розрахунків приведено у додатку 4, на рис. 4.1.

Розраховані обсяги утворення й відповідно накопичення відходів є основою для визначення необхідної кількості місць збору і тимчасового накопичення відходів, потреби в сміттєвозах для їх транспортування, потужності об'єктів із захоронення відходів, розрахунку тарифів на послуги з управління побутовими відходами (збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів). Розрахунки обсягів утворення відходів за громадами приведено у таб. 2.16.

Усереднений морфологічний склад ПВ залежно від чисельності населення прийнятий відповідно Національного плану управління відходами України до 2033 року (підпункт 1.5.1). Виходячи з цього, розраховано потенційний обсяг утворення компонентів ПВ (таб. 2.15).

Для подальшого планування інфраструктури управління ПВ та ресурсоінними фракціями необхідно здійснити прогноз утворення даних відходів. У зв'язку з воєнним станом на території України, на момент розробки Регіонального плану управління відходами, оцінка економічного зростання в країні та Полтавській області неможлива. Для розрахунку чисельності населення приймаємо відповідно розрахунків, проведених у підпункті 1.3. Зростання кількості побутових відходів можна визначити як 0,2% до 1% зростання ВВП, згідно з кореляцією рівня відходів і доходів, викладених у документах Світового банку. При щорічному зростанні ВВП на 3%, щорічне зростання утворення відходів передбачається на 0,6%. Результати розрахунків для змішаних ПВ приведено у таб. 2.16, для ресурсоінних компонентів – приведено у додатку 4, таб. 4.7.

Таб. 2.15 – Потенційний обсяг утворення ПВ та їх компонентів у територіальних громадах Полтавської області*

№ з/п	Територіальна громада	Населення громади** (2024), осіб	Потенційний обсяг утворення ПВ та їх компонентів										
			загальний обсяг змішаних ПВ, т/рік**	органічні відходи	папір, картон	пластик	скло	метал	текстиль	деревина	небезпечні відходи	кістки, шкіра, гума	мінеральні та інші
			Полтавський район										
1	Диканська	17729	5609,46	1290,18	359,01	645,09	1082,63	106,58	213,16	78,53	39,27	201,94	1755,76
2	Зіньківська	23011	7280,68	1674,56	465,96	837,28	1405,17	138,33	276,67	101,93	50,96	262,10	2278,85
3	Опшнянська	8452	2674,21	615,07	171,15	307,53	516,12	50,81	101,62	37,44	18,72	96,27	837,03
4	Карлівська	20292	6420,39	1476,69	410,90	738,34	1239,14	121,99	243,97	89,89	44,94	231,13	2009,58
5	Ланнівська	7058	2233,15	513,62	142,92	256,81	431,00	42,43	84,86	31,26	15,63	80,39	698,98
6	Мартинівська	4555	1441,20	331,48	92,24	165,74	278,15	27,38	54,77	20,18	10,09	51,88	451,10
7	Кобеляцька	25430	8046,05	1850,59	514,95	925,30	1552,89	152,87	305,75	112,64	56,32	289,66	2518,41
8	Білицька	10997	3479,45	800,27	222,68	400,14	671,53	66,11	132,22	48,71	24,36	125,26	1089,07
9	Котелевська	13954	4415,05	1015,46	282,56	507,73	852,10	83,89	167,77	61,81	30,91	158,94	1381,91
10	Великорублівська	4185	1324,13	304,55	84,74	152,27	255,56	25,16	50,32	18,54	9,27	47,67	414,45
11	Машівська	11911	3768,64	866,79	241,19	433,39	727,35	71,60	143,21	52,76	26,38	135,67	1179,58
12	Михайлівська	5760	1822,46	419,17	116,64	209,58	351,73	34,63	69,25	25,51	12,76	65,61	570,43
13	Новосанжарська	20690	6546,32	1505,65	418,96	752,83	1263,44	124,38	248,76	91,65	45,82	235,67	2049,00
14	Драбинівська	3738	1182,70	272,02	75,69	136,01	228,26	22,47	44,94	16,56	8,28	42,58	370,19
15	Нехворощанська	4941	1563,33	359,57	100,05	179,78	301,72	29,70	59,41	21,89	10,94	56,28	489,32
16	Коломацька	4904	1551,63	356,87	99,30	178,44	299,46	29,48	58,96	21,72	10,86	55,86	485,66
17	Мачухівська	6868	2173,04	499,80	139,07	249,90	419,40	41,29	82,58	30,42	15,21	78,23	680,16

18	Новоселівська	5316	1681,98	386,86	107,65	193,43	324,62	31,96	63,92	23,55	11,77	60,55	526,46
19	Терешківська	11000	3480,40	800,49	222,75	400,25	671,72	66,13	132,26	48,73	24,36	125,29	1089,37
20	Щербанівська	13212	4180,28	961,46	267,54	480,73	806,79	79,43	158,85	58,52	29,26	150,49	1308,43
21	Решетилівська	25784	8158,06	1876,35	522,12	938,18	1574,51	155,00	310,01	114,21	57,11	293,69	2553,47
22	Чутівська	11797	3732,57	858,49	238,88	429,25	720,39	70,92	141,84	52,26	26,13	134,37	1168,29
23	Скороходівська	8501	2689,72	618,64	172,14	309,32	519,12	51,10	102,21	37,66	18,83	96,83	841,88
24	Полтавська	308612	97644,84	22458,31	6249,27	11229,16	18845,45	1855,25	3710,50	1367,03	683,51	3515,21	30562,83

Миргородський район

1	Великобагачанська	11210	3546,84	815,77	227,00	407,89	684,54	67,39	134,78	49,66	24,83	127,69	1110,16
2	Білоцерківська	5748	1818,67	418,29	116,39	209,15	351,00	34,55	69,11	25,46	12,73	65,47	569,24
3	Гоголівська	4863	1538,65	353,89	98,47	176,94	296,96	29,23	58,47	21,54	10,77	55,39	481,60
4	Великобудинська	6589	2084,76	479,49	133,42	239,75	402,36	39,61	79,22	29,19	14,59	75,05	652,53
5	Краснолуцька	4341	1373,49	315,90	87,90	157,95	265,08	26,10	52,19	19,23	9,61	49,45	429,90
6	Лютенська	5800	1835,12	422,08	117,45	211,04	354,18	34,87	69,73	25,69	12,85	66,06	574,39
7	Петрівсько-Роменська	4569	1445,63	332,49	92,52	166,25	279,01	27,47	54,93	20,24	10,12	52,04	452,48
8	Сергіївська	2735	865,35	199,03	55,38	99,52	167,01	16,44	32,88	12,11	6,06	31,15	270,85
9	Лохвицька	21840	6910,18	1589,34	442,25	794,67	1333,66	131,29	262,59	96,74	48,37	248,77	2162,89
10	Заводська	10961	3468,06	797,65	221,96	398,83	669,34	65,89	131,79	48,55	24,28	124,85	1085,50
11	Сенчанська	7547	2387,87	549,21	152,82	274,61	460,86	45,37	90,74	33,43	16,72	85,96	747,40
12	Великосорочинська	7196	2276,81	523,67	145,72	261,83	439,42	43,26	86,52	31,88	15,94	81,97	712,64
13	Комішнянська	8145	2577,08	592,73	164,93	296,36	497,38	48,96	97,93	36,08	18,04	92,77	806,63
14	Ромоданівська	4904	1551,63	356,87	99,30	178,44	299,46	29,48	58,96	21,72	10,86	55,86	485,66
15	Шишацька	17413	5509,47	1267,18	352,61	633,59	1063,33	104,68	209,36	77,13	38,57	198,34	1724,46
16	Гадяцька	26571	8407,06	1933,62	538,05	966,81	1622,56	159,73	319,47	117,70	58,85	302,65	2631,41
17	Миргородська	46500	14712,60	3383,90	941,61	1691,95	2839,53	279,54	559,08	205,98	102,99	529,65	4605,04

Кременчуцький район

1	Глобинська	24830	7856,21	1806,93	502,80	903,46	1516,25	149,27	298,54	109,99	54,99	282,82	2458,99
2	Градизька	14960	4733,34	1088,67	302,93	544,33	913,53	89,93	179,87	66,27	33,13	170,40	1481,54
3	Козельщинська	13506	4273,30	982,86	273,49	491,43	824,75	81,19	162,39	59,83	29,91	153,84	1337,54
4	Новогаляцинська	4100	1297,24	298,37	83,02	149,18	250,37	24,65	49,30	18,16	9,08	46,70	406,04

5	Кам'янопотоківська	13045	4127,44	949,31	264,16	474,66	796,60	78,42	156,84	57,78	28,89	148,59	1291,89
6	Омельницька	4822	1525,68	350,91	97,64	175,45	294,46	28,99	57,98	21,36	10,68	54,92	477,54
7	Піщанська	17229	5451,26	1253,79	348,88	626,89	1052,09	103,57	207,15	76,32	38,16	196,25	1706,24
8	Пришибська	2947	932,43	214,46	59,68	107,23	179,96	17,72	35,43	13,05	6,53	33,57	291,85
9	Семенівська	17459	5524,03	1270,53	353,54	635,26	1066,14	104,96	209,91	77,34	38,67	198,87	1729,02
10	Оболонська	5055	1599,40	367,86	102,36	183,93	308,68	30,39	60,78	22,39	11,20	57,58	500,61
11	Горішньоплавська	55366	17517,80	4029,09	1121,14	2014,55	3380,94	332,84	665,68	245,25	122,62	630,64	5483,07
12	Кременчуцька	220619	69803,85	16054,89	4467,45	8027,44	13472,14	1326,27	2652,55	977,25	488,63	2512,94	21848,61

Лубенський район

1	Гребінківська	21003	6645,35	1528,43	425,30	764,22	1282,55	126,26	252,52	93,03	46,52	239,23	2079,99
2	Оржицька	14218	4498,58	1034,67	287,91	517,34	868,23	85,47	170,95	62,98	31,49	161,95	1408,06
3	Нооржицька	9205	2912,46	669,87	186,40	334,93	562,10	55,34	110,67	40,77	20,39	104,85	911,60
4	Пирятинська	29700	9397,08	2161,33	601,41	1080,66	1813,64	178,54	357,09	131,56	65,78	338,29	2941,29
5	Чорнухинська	9500	3005,80	691,33	192,37	345,67	580,12	57,11	114,22	42,08	21,04	108,21	940,82
6	Хорольська	32 191	10185,23	2342,60	651,85	1171,30	1965,75	193,52	387,04	142,59	71,30	366,67	3187,98
7	Лубенська	68457	21659,79	4981,75	1386,23	2490,88	4180,34	411,54	823,07	303,24	151,62	779,75	6779,51

*розрахункові дані, розрахунок здійснено на основі норм надання послуг з управління побутових відходів відповідно наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259 „Правила визначення норм надання послуг з управління побутовими відходами”

Таб. 2.16 – Прогноз утворення змішаних ПВ на території територіальних громад
Полтавської області*

№ з/п	Територіальна громада	Населення громади** (2024), осіб	Змішані ПВ,т/рік		
			2024 (базовий)	2028	2033
Полтавський район					
1	Диканьська	17729	5609,46	5732,68	5832,35
2	Зіньківська	23011	7280,68	7440,60	7569,98
3	Опішнянська	8452	2674,21	2732,95	2780,47
4	Карлівська	20292	6420,39	6561,42	6675,51
5	Ланнівська	7058	2233,15	2282,20	2321,88
6	Мартинівська	4555	1441,20	1472,86	1498,47
7	Кобеляцька	25430	8046,05	8222,79	8365,76
8	Білицька	10997	3479,45	3555,88	3617,71
9	Котелевська	13954	4415,05	4512,03	4590,48
10	Великорублівська	4185	1324,13	1353,22	1376,74
11	Машівська	11911	3768,64	3851,42	3918,39
12	Михайлівська	5760	1822,46	1862,49	1894,88
13	Новосанжарська	20690	6546,32	6690,11	6806,44
14	Драбинівська	3738	1182,70	1208,68	1229,69
15	Нехворощанська	4941	1563,33	1597,67	1625,45
16	Коломацька	4904	1551,63	1585,71	1613,28
17	Мачухівська	6868	2173,04	2220,77	2259,39
18	Новоселівська	5316	1681,98	1718,93	1748,81
19	Терешківська	11000	3480,40	3556,85	3618,69
20	Щербанівська	13212	4180,28	4272,10	4346,38
21	Решетилівська	25784	8158,06	8337,26	8482,22
22	Чутівська	11797	3732,57	3814,56	3880,88
23	Скороходівська	8501	2689,72	2748,80	2796,60
24	Полтавська	308612	97644,84	99789,67	101524,77
Миргородський район					
1	Великобагачанська	11210	3546,84	3624,75	3687,77
2	Білоцерківська	5748	1818,67	1858,62	1890,94
3	Гоголівська	4863	1538,65	1572,45	1599,79
4	Великобудищаська	6589	2084,76	2130,55	2167,60
5	Краснолуцька	4341	1373,49	1403,66	1428,07
6	Лютенська	5800	1835,12	1875,43	1908,04
7	Петрівсько-Роменська	4569	1445,63	1477,38	1503,07
8	Сергіївська	2735	865,35	884,36	899,73
9	Лохвицька	21840	6910,18	7061,97	7184,76
10	Заводська	10961	3468,06	3544,24	3605,86
11	Сенчанська	7547	2387,87	2440,32	2482,75
12	Великосорочинська	7196	2276,81	2326,82	2367,28
13	Комишнянська	8145	2577,08	2633,69	2679,48
14	Ромоданівська	4904	1551,63	1585,71	1613,28
15	Шишацька	17413	5509,47	5630,49	5728,39
16	Гадяцька	26571	8407,06	8591,73	8741,12
17	Миргородська	46500	14712,60	15035,77	15297,21
Кременчуцький район					

1	Глобинська	24830	7856,21	8028,78	8168,38
2	Градизька	14960	4733,34	4837,31	4921,42
3	Козельщинська	13506	4273,30	4367,17	4443,10
4	Новогалещинська	4100	1297,24	1325,73	1348,79
5	Кам'янопотоківська	13045	4127,44	4218,10	4291,44
6	Омельницька	4822	1525,68	1559,19	1586,30
7	Піщанська	17229	5451,26	5571,00	5667,87
8	Пришибська	2947	932,43	952,91	969,48
9	Семенівська	17459	5524,03	5645,37	5743,53
10	Оболонська	5055	1599,40	1634,53	1662,95
11	Горішньоплавська	55366	17517,80	17902,59	18213,87
12	Кременчуцька	220619	69803,85	71337,13	72577,52
Лубенський район					
1	Гребінківська	21003	6645,35	6791,32	6909,40
2	Оржицька	14218	4498,58	4597,39	4677,33
3	Нооржицька	9205	2912,46	2976,43	3028,19
4	Пирятинська	29700	9397,08	9603,49	9770,47
5	Чорнухинська	9500	3005,80	3071,82	3125,24
6	Хорольська	32 191	10185,23	10408,95	10589,94
7	Лубенська	68457	21659,79	22135,56	22520,45

*прогноз здійснено з урахуванням даних у підпункту 1.3.

Узагальнююча характеристика прогнозу утворення змішаних ПВ та ресурсоцінних фракцій за районами Полтавської області приведено в таб. 2.17.

Таб. 2.17 – Прогноз утворення змішаних ПВ та ресурсоцінних фракцій за районами Полтавської області (т/рік)

Період (рік)	Район				Всього по області
	Полтавський	Лубенський	Кременчуцький	Миргородський	
Змішані ПВ					
2024 (базовий)	183100	58304,29	124642	62309,3	428355,3
2028	187122	59584,96	127380	63677,9	437764,4
2033	190375,2	60621,02	129594,7	64785,14	445376,03
Органічні відходи					
2024 (базовий)	42112,94	13409,98	28667,67	14331,11	98521,7
2028	43038	13704,54	29297,37	14645,88	100685,8
2033	43786,31	13942,82	29806,78	14900,53	102436,4
Папір, картонн					
2024 (базовий)	11718,36	3731,47	7977,09	3987,78	27414,7
2028	11975,77	3813,43	8152,3	4075,38	28016,88
2033	12184,02	3879,74	8294,07	4146,23	28504,06
Пластик					
2024 (базовий)	21056,48	6705	14333,81	7165,58	49260,87
2028	21519	6852,28	14648,67	7322,99	50342,94
2033	21893,15	6971,44	14903,37	7450,33	51218,29
Скло					
2024 (базовий)	35338,25	11252,73	24055,91	12025,68	11252,73
2028	36114,48	11499,9	24584,32	12289,83	11499,9
2033	36742,41	11699,87	25011,77	12503,52	11699,87
Метал					
2024 (базовий)	3478,89	1107,78	2368,2	1183,86	8138,73
2028	3555,28	1132,11	2420,22	1209,87	8317,48
2033	3617,14	1151,8	2462,31	1230,91	8462,16
Текстиль					

2024 (базовий)	6957,81	2215,56	4736,42	2367,75	16277,54
2028	7110,65	2264,23	4840,46	2419,76	16635,1
2033	7234,28	2303,59	4924,62	2461,84	16924,33
Деревина					
2024 (базовий)	2563,4	816,25	1744,99	872,33	5996,97
2028	2619,71	834,17	1783,34	891,47	6128,69
2033	2665,29	848,69	1814,33	906,97	6235,28
Небезпечні відходи					
2024 (базовий)	1281,69	408,14	872,49	436,18	2998,5
2028	1309,83	417,1	891,65	445,76	3064,34
2033	1332,62	424,35	907,18	453,5	3117,65
Кістки, шкіра, гума					
2024 (базовий)	6591,57	2098,95	4487,12	2243,12	15420,76
2028	6736,38	2145,05	4585,68	2292,39	15759,5
2033	6853,49	2182,36	4665,41	2332,25	16033,51

Небезпечні відходи у складі побутових

Розрахунок потенційних обсягів небезпечних відходів у складі побутових та прогноз їх утворення приведено у таб. 2.15. Загальний потенційний обсяг утворення небезпечних відходів у складі побутових – 2998,5 т у 2024 році, 3064,34 т у 2028 році, 3117,65 т у 2033 році. Обсяги утворення за районами Полтавської області приведено на рис.2.8.

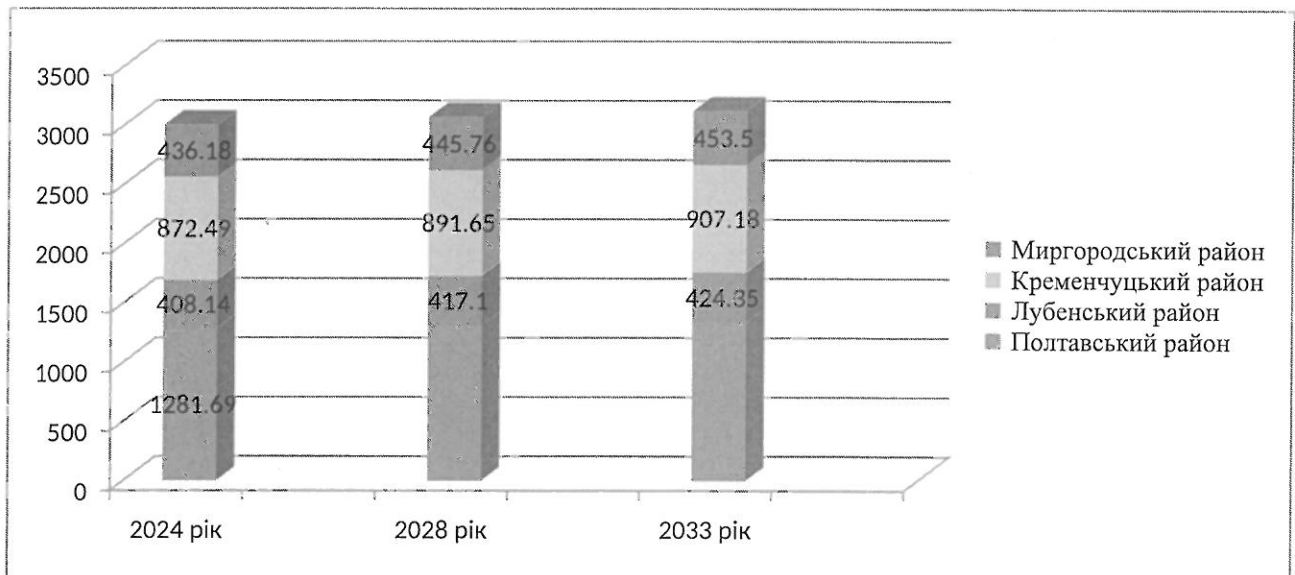

Рис. 2.8 – Прогноз потенційних обсягів утворення небезпечних відходів у складі побутових за районами Полтавської області*

* прогноз здійснено з урахуванням даних підпункта 1.3.

Великогабаритні відходи

Згідно з Законом України „Про управління відходами”, великогабаритні відходи – це побутові відходи, що за розміром не можуть бути поміщені у контейнери об’ємом до 1,1 м³.

Відповідно до даних 1-ТПВ обсяг зібраних великогабаритних відходів склав від 1628 т (найменше у 2022 році) до 8507 т (найбільше у 2019 році). Відходи були повністю видалені (таб. 2.14).

Для проектування інфраструктури управління великогабаритними відходами передбачається провести розрахунок проектного обсягу утворення даного виду відходів з урахуванням прогнозу їх утворення до 2033 року. Для

розрахунку великогабаритних відходів на території Полтавської області, враховуючи відсутність повноцінної інформації щодо обсягів утворення даних відходів, було проведено експертне оцінювання Норми утворення даного виду відходів на модельних ділянках (відповідно досліджень, приведених науковцями ПДАУ в [4] з урахуванням вимог Методики [5]). Для цього у м.Полтава та м.Кременчук встановлено по 1 майданчику для збору даних відходів від 1480 осіб (м.Полтава) та 1360 осіб (м.Кременчук) за 1 тиждень. Розрахунок проводили в трьохкратній повторюваності. На основі усереднених даних визначено, що на 1480 осіб за 7 днів (м.Полтава) орієнтовно утворюється 82 кг великогабаритних відходів, на 1360 – 77 кг відповідно. Таким чином орієнтовно на 1 людину за 1 добу утворюється 0,079 кг великогабаритних відходів. Виходячи з цього, проведені розрахунки потенційного обсягу утворення даного виду відходів за територіальними громадами, та проведено прогноз їх утворення (таб. 2.18)

Загальний потенційний обсяг утворення великогабаритних відходів – 39,038 тис. т у 2024 році, 39,895 тис. т у 2028 році, 40,589 тис. т у 2033 році. Відповідні дані за районами Полтавської області:

Район	Рік		
	2024	2028	2033
Полтавський	16,687 тис. т	17,053 тис. т	17,350 т
Миргородський	5,687 тис. т	15,803 тис. т	5,904 т
Кременчуцький	11,359 тис. т	11,608 тис. т	11,809 т
Лубенський	5,313 тис. т	5,430 тис. т	5,524 т

Таб. 2.18 – Потенційні обсяги утворення великогабаритних відходів у Полтавській області (розрахункові дані)

Територіальна громада	Рік		
	2024 (базовий)	2028	2033
Диканьська	511,2157	522,44	531,53
Зіньківська	663,5222	678,10	689,89
Опішнянська	243,7134	249,07	253,40
Карлівська	585,1198	597,97	608,37
Ланнівська	203,5174	207,99	211,60
Мартинівська	131,3434	134,23	136,56
Кобеляцька	733,2741	749,38	762,41
Білицька	317,0985	324,06	329,70
Котелевська	402,3636	411,20	418,35
Великорублівська	120,6745	123,33	125,47
Машівська	343,4537	351,00	357,10
Михайлівська	166,0896	169,74	172,69
Новосанжарська	596,5962	609,70	620,30
Драбинівська	107,7852	110,15	112,07
Нехворощанська	142,4737	145,60	148,13
Коломацька	141,4068	144,51	147,03
Мачухівська	198,0388	202,39	205,91
Новоселівська	153,2869	156,65	159,38
Терешківська	317,185	324,15	329,79
Щербанівська	380,968	389,34	396,11
Решетилівська	743,4816	759,81	773,02
Чутівська	340,1665	347,64	353,68
Скороходівська	245,1263	250,51	254,87

Полтавська	8898,827	9094,29	9252,42
Великобагачанська	323,2404	330,34	336,08
Білоцерківська	165,7436	169,38	172,33
Гоголівська	140,2246	143,30	145,80
Великобудищаська	189,9938	194,17	197,54
Краснолуцька	125,1727	127,92	130,15
Лютенська	167,243	170,92	173,89
Петрівсько-Роменська	131,7471	134,64	136,98
Сергіївська	78,86373	80,60	82,00
Лохвицька	629,7564	643,59	654,78
Заводська	316,0604	323,00	328,62
Сенчанська	217,6177	222,40	226,26
Великосорочинська	207,4967	212,05	215,74
Комишнянська	234,8611	240,02	244,19
Ромоданівська	141,4068	144,51	147,03
Шишацька	502,1039	513,13	522,06
Гадяцька	766,1748	783,00	796,62
Миргородська	1340,828	1370,28	1394,11
Глобинська	715,9731	731,70	744,42
Градизька	431,3716	440,85	448,51
Козельщинська	389,4455	398,00	404,92
Новогалещинська	118,2235	120,82	122,92
Кам'янопотоківська	376,1526	384,41	391,10
Омельницька	139,0424	142,10	144,57
Піщанська	496,7982	507,71	516,54
Пришибська	84,97675	86,84	88,35
Семенівська	503,4303	514,49	523,43
Оболонська	145,7609	148,96	151,55
Горішньоплавська	1596,479	1631,55	1659,92
Кременчуцька	6361,549	6501,28	6614,33
Гребінківська	605,6215	618,92	629,69
Оржицька	409,976	418,98	426,27
Нооржицька	265,4262	271,26	275,97
Пирятинська	856,3995	875,21	890,43
Чорнухинська	273,9325	279,95	284,82
Хорольська	928,2275	948,62	965,11
Лубенська	1973,958	2017,32	2052,39

Ремонтні відходи

Відповідно до проектних досліджень, на основі усередненого морфологічного складу побутових відходів встановлено, що у містах області обсяг ремонтних відходів складає близько 10% від загальної кількості утворення ПВ. Виходячи, що загальний потенційний обсяг ПВ в області складає 1173 т/добу, 10% відповідно складає 117,3 т/добу на населення громади. Загальний обсяг населення складає 1353841 осіб, таким чином, за добу на одну особу розрахунковий обсяг утворення ремонтних відходів складає 0,09 кг. Розрахунковий обсяг утворення ремонтних відходів по громадам Полтавської області приведений у таб. 2.19.

Таб. 2.19 – Потенційні обсяги утворення ремонтних відходів у Полтавській області*

Територіальна громада	2024 рік (базовий)	2028 рік	2033 рік
Диканьська	1595,61	1630,66	1659,01
Зіньківська	2070,99	2116,48	2153,28
Опішнянська	760,68	777,39	790,91

Карлівська	1826,28	1866,40	1898,85
Ланнівська	635,22	649,17	660,46
Мартинівська	409,95	418,95	426,24
Кобеляцька	2288,70	2338,97	2379,64
Білицька	989,73	1011,47	1029,06
Котелевська	1255,86	1283,45	1305,76
Великорублівська	376,65	384,92	391,62
Машівська	1071,99	1095,54	1114,59
Михайлівська	518,40	529,79	539,00
Новосанжарська	1862,10	1903,00	1936,09
Драбинівська	336,42	343,81	349,79
Нехворощанська	444,69	454,46	462,36
Коломацька	441,36	451,05	458,90
Мачухівська	618,12	631,70	642,68
Новоселівська	478,44	488,95	497,45
Терешківська	990,00	1011,75	1029,34
Щербанівська	1189,08	1215,20	1236,33
Решетилівська	2320,56	2371,53	2412,77
Чутівська	1061,73	1085,05	1103,92
Скороходівська	765,09	781,90	795,49
Полтавська	27775,08	28385,17	28878,73
Великобагачанська	1008,90	1031,06	1048,99
Білоцерківська	517,32	528,68	537,88
Гоголівська	437,67	447,28	455,06
Великобудищаська	593,01	606,04	616,57
Краснолуцька	390,69	399,27	406,21
Лютенська	522,00	533,47	542,74
Петрівсько-Роменська	411,21	420,24	427,55
Сергіївська	246,15	251,56	255,93
Лохвицька	1965,60	2008,78	2043,70
Заводська	986,49	1008,16	1025,69
Сенчанська	679,23	694,15	706,22
Великосорочинська	647,64	661,87	673,37
Комишніянська	733,05	749,15	762,18
Ромоданівська	441,36	451,05	458,90
Шишацька	1567,17	1601,59	1629,44
Гадяцька	2391,39	2443,92	2486,41
Миргородська	4185,00	4276,93	4351,29
Глобинська	2234,70	2283,79	2323,50
Градизька	1346,40	1375,97	1399,90
Козельщинська	1215,54	1242,24	1263,84
Новогалещинська	369,00	377,11	383,66
Кам'янопотоківська	1174,05	1199,84	1220,70
Омельницька	433,98	443,51	451,22
Піщанська	1550,61	1584,67	1612,22
Пришибська	265,23	271,06	275,77
Семенівська	1571,31	1605,82	1633,75
Оболонська	454,95	464,94	473,03
Горішньоплавська	4982,94	5092,39	5180,94
Кременчуцька	19855,71	20291,85	20644,68
Гребінківська	1890,27	1931,79	1965,38
Оржицька	1279,62	1307,73	1330,47
Нооржицька	828,45	846,65	861,37

Пирятинська	2673,00	2731,71	2779,21
Чорнухинська	855,00	873,78	888,97
Хорольська	2897,19	2960,83	3012,31
Лубенська	6161,13	6296,46	6405,94

**розрахункові дані*

Загальний потенційний обсяг утворення великогабаритних відходів – 44,473 тис.т у 2024 році, 45,450 тис.т у 2028 році, 46,240 т у 2033 році. Відповідні дані за районами Полтавської області:

Полтавський район – 19,010 тис. т у 2024 році, 19,427 тис.т у 2028 році, 19,765 т у 2033 році;

Миргородський район – 6,469 тис.т у 2024 році, 6,611 тис. т у 2028 році, 6,726 т у 2033 році;

Кременчуцький район – 12,940 тис.т у 2024 році, 13,225 тис.т у 2028 році, 13,455 т у 2033 році;

Лубенський район – 6,053 тис.т у 2024 році, 6,186 тис.т у 2028 році, 6,293 т у 2033 році;

Біовідходи

Фактичні обсяги зібраних органічних компонентів, що містяться в ПВ, які здатні до біологічного розкладання у Полтавській області відображено у таб. 2.14. Органічні компоненти збиралися тільки у 2020 та 2021 роках, обсяг 350,8 м³ (0,14% від загального обсягу ПВ) та направлялися на видалення.

Розрахункові обсяги утворення біовідходів (органічних відходів) приведено у таблиці 2.15. Загальний потенційний обсяг утворення органічних відходів у Полтавській області (від населення та об'єктів суспільного призначення) – 98521,7 т у 2024 році, 100685,8 т у 2028 році, 102436,4 т у 2033 році (рис. 2.9).

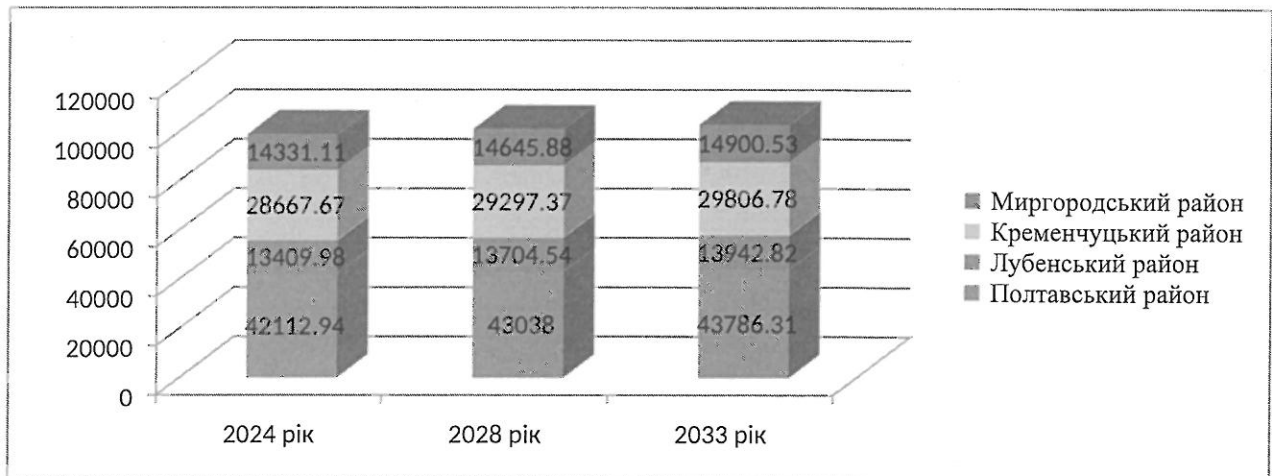

Рис. 2.9 – Прогноз потенційних обсягів утворення органічних відходів у складі побутових за районами Полтавської області

2.2.1.2 Система управління відходами

Система управління побутовими відходами включає:
об'єкти інфраструктури збирання побутових відходів;
об'єкти інфраструктури оброблення побутових відходів.

Основним способом управління з побутовими відходами в Полтавській області є їх захоронення на полігонах, сміттєзвалищах, що в переважній більшості, не відповідають санітарно-екологічним вимогам.

У Полтавській області недостатньо спеціалізованих комунальних пунктів збирання відходів, що передбачені Національною стратегією управління відходами до 2030 року та Національним планом управління відходами до 2033 року, а саме ті, що забезпечують приймання таких видів відходів:

- небезпечних відходів у складі побутових;
- великогабаритних відходів (меблів, великих речей домашнього вжитку тощо);
- вторинної сировини;
- відходів електричного та електронного обладнання, відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів;
- садових та паркових відходів біологічного походження (трави, листя, гілок тощо);
- ремонтні відходи.

Відповідно до статистичної звітності 1-ТПВ на території Полтавської області всі зібрані змішані ПВ були видалені на полігонах/звалищах області. Обсяги відходів, що були видалені на території Полтавської області протягом 2019-2023 років за даними форми 1-ТПВ приведені у таб. 2.20. Як видно, спостерігається тенденція до незначного щорічного зменшення обсягів видалення ПВ на території області, зокрема обсяг видалених ПВ у 2023 році складала 83% у порівнянні з 2019 роком. Також загальна кількість та площа полігонів у 2023 році складала 96% у порівнянні з 2019 роком.

Таб. 2.20 – Динаміка обсягів видалення ПВ на території Полтавської області у 2019-2023 роках*

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Всього, обсяги захоронення ПВ на полігонах/звалищах, м ³	43 689 984,78	45 672 148,65	47 654 312,52	49 421 109,82	51 072 104,02
т	8 401 895,67	8 746 437,88	9 090 980,09	9 412 711,10	9 872 142,24
За рік обсяги захоронення ПВ на полігонах/звалищах, м ³	1 995 549,12	1 982 163,87	1 982 163,87	1 766 797,30	1 650 994,20
т	356 039,34	344 542,21	344 542,21	321 731,01	459 431,14
Загальна кількість полігонів та звалищ, всього, шт.	556	537	537	537	537
Загальна площа полігонів та звалищ, всього, га	451,73	439,95	439,95	439,95	439,95
Несанкціонованих сміттєзвалищ, шт.	233	338	338	850	914
Ліквідовано сміттєзвалищ, шт.	233	338	338	850	914

*відповідно статистичної звітності 1-ТПВ

Система управління побутовими відходами на території Полтавської області протягом 2019-2023 років за компонентами ПВ згідно з даними статистичної звітності форми 1-ТПВ приведено у таб. 2.21.

Таб. 2.21 – Система управління побутовими відходами на території Полтавської області протягом 2019-2023 років за компонентами ПВ згідно з даними статистичної звітності форми 1-ТПВ

Побутові відходи та їх компоненти, які закороняються на об'єктах управління ПВ	Обсяги закоронення на полігоні (звалищі) – всього		У тому числі:			
			від початку експлуатації полігону (звалища)		за звітний період	
	м³	т	м³	т	м³	т
2019 рік						
Змішані ТПВ	39818907,05	5628039,86	37983958,11	5331285,90	1834948,94	296753,96
Великогабаритні ТПВ	169652,30	52026,10	124939,30	43519,10	44713,0	8507,0
Неперероблюваний залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відходи зеленого господарства	11754,0	5572,5	11754,0	5572,50	0	0
Вуличний змет	81019,0	22267,2	18555,0	6674,2	62464,0	15593,0
Будівельні відходи	121068,4	77991,5	109305,6	65343,10	11762,8	12648,4
Промислові відходи 3 класу небезпеки	40173,38	22301,82	39709,29	21956,39	464,09	345,43
Промислові відходи 4 класу небезпеки	2741942,25	2241478,89	2705074,96	2221454,34	36867,29	20027,55
Інші	705468,40	352217,80	701139,40	350053,80	4329,00	2164,00
Всього:	43689984,78	8401895,67	41694435,66	8045856,33	1995549,12	356039,34
2020 рік						
Змішані ТПВ	41612861,40	5906393,81	39818907,05	5628039,86	1793954,35	278353,95
Великогабаритні ТПВ	206755,30	58563,10	169652,30	52026,10	37103,00	6537,00
Неперероблюваний залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відходи зеленого господарства	11899,80	5640,00	11754,00	5572,50	145,8	67,50
Вуличний змет	160095,00	41454,2	81019,00	22267,20	79076,00	19187,00
Будівельні відходи	132647,00	89997,5	121068,40	77991,50	11578,60	12006,00
Промислові відходи 3 класу небезпеки	41092,98	22511,32	40173,38	22301,82	919,60	209,50
Промислові відходи 4 класу небезпеки	2783369,47	2265788,05	2741942,25	2241478,89	41427,22	24309,16
Інші	723427,70	356089,90	705468,40	352217,80	17959,30	3872,10
Всього:	45672148,65	8746437,88	43689984,78	8401895,67	1982163,87	344542,21
2021 рік						
Змішані ТПВ	43406815,75	6184747,76	41612861,4	5906393,81	1793954,35	278353,95
Великогабаритні ТПВ	243858,3	65100,1	206755,3	58563,1	37103	6537

Неперероблений залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відходи зеленого господарства	12045,6	5707,5	11899,8	5640	145,8	0,00
Вуличний змет	239171	60641,2	160095	41454,2	79076	67,5
Будівельні відходи	144225,6	102003,5	132647	89997,5	11578,6	19187
Промислові відходи 3 класу небезпеки	42012,58	22720,82	41092,98	22511,32	919,6	12006
Промислові відходи 4 класу небезпеки	2824796,69	2290097,21	2783369,47	2265788,05	41427,22	209,5
Інші	741387	359962	723427,7	356089,9	17959,3	24309,16
Всього:	47654312,52	9090980,09	45672148,65	8746437,88	1982163,87	3872,1
2022 рік						
Змішані ТПВ	45140563,95	6485164,56	43406815,75	6184747,76	1733748,2	300416,8
Великогабаритні ТПВ	252003,6	66728,2	243858,3	65100,1	8145,3	1628,1
Неперероблений залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відходи зеленого господарства	12128,6	5746,5	12045,6	5707,5	83,0	39,0
Вуличний змет	239296	60712,7	239171	60641,2	125,0	71,5
Будівельні відходи	147470,6	104601,8	144225,6	102003,5	3245,0	2598,3
Промислові відходи 3 класу небезпеки	43412,58	24175,92	42012,58	22720,82	1400,0	1455,1
Промислові відходи 4 класу небезпеки	2839097,09	2302744,22	2824796,69	2290097,21	14300,4	12647,01
Інші	747137,4	362837,2	741387	359962	5750,4	2875,2
Всього:	49421109,82	9412711,1	47654312,52	9090980,09	1766797,3	321731,01
2023 рік						
Змішані ТПВ	46607899,15	6754638,96	45140563,95	6485164,56	1467335,2	269474,4
Великогабаритні ТПВ	260481,6	68424,2	252003,6	66728,2	8478	1696
Неперероблений залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відходи зеленого господарства	12198,6	5781,5	12128,6	5746,5	70	35
Вуличний змет	239476	60802,7	239296	60712,7	180	90
Будівельні відходи	150658,6	107198,4	147470,6	104601,8	3188	2596,6
Промислові відходи 3 класу небезпеки	44648,58	24971,02	43412,58	24175,92	1236	795,1
Промислові відходи 4 класу небезпеки	3005936,09	2485659,42	2839097,09	2302744,22	166839	182915,2
Інші	750805,4	364666,04	747137,4	362837,2	3668	1828,84
Всього:	51072104,02	9872142,24	49421109,82	9412711,1	1650994,2	459431,14

Інформація, щодо моніторингу управління побутовими відходами (згідно зі звітами 1-ТПВ) у 2019-2023 роках наведена у таб. 2.22. Система обліку та моніторингу у сфері управління побутовими відходами включає форму 1-ТПВ та 1-відходи, облік зібраних та перевезених відходів на відповідні об'єкти оброблення побутових відходів, що здійснюється комунальним підприємством, що надає послуги у даній сфері.

Таб. 2.22 – Моніторинг управління ПВ у Полтавській області*

Найменування показників	Одиниця виміру	Рік				
		2019	2020	2021	2022	2023
Загальна кількість полігонів та звалищ, всього, у тому числі: перевантажених які не відповідають нормам екобезпеки	одиниць	556	537	537	537	537
		9	9	9	9	9
		219	200	200	200	200
Закриті полігони та звалища, які не діють кількість площа	одиниць	51	51	51	51	51
	га	43,18	43,18	43,18	43,18	43,18
Загальна площа полігонів та звалищ, всього, у тому числі: перевантажених які не відповідають нормам екобезпеки	га	451,73	439,95	439,95	439,95	439,95
		21,3	21,3	21,3	21,3	21,3
		135,74	123,96	123,96	123,96	123,96
Потреба у нових полігонах кількість площа	одиниць	11	11	11	11	11
	га	36	36	36	36	36
Кількість твердих побутових відходів, зібраних та перевезених підприємствами, всього, з них: комунальними з часткою комунальної власності приватними;	млн. м³	1,897	1,859	1,859	1,747	1,747
		1,859	1,832	1,832	1,72	1,72
		0,008	0,007	0,007	0,007	0,007
		0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
Процент охоплення населення послугами зі збирання ТПВ	%	78	78	78	78	78
Кількість твердих побутових відходів, захоронених на полігонах та звалищах, всього, з них: комунальних з часткою приватної власності приватних	млн. м³	1,996	1,982	1,982	1,767	1,651
		1,957	1,955	1,955	1,74	1,554
		0,008	0,007	0,007	0,007	0,042
		0,03	0,02	0,02	0,02	0,055
Кількість підприємств та чисельність працюючих у сфері поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ), всього, з них: комунальні з часткою комунальної власності приватні	од./чол.	52/956	52/930	52/930	53/950	48/916
		46/923	46/897	46/897	46/895	43/880
		3/20	3/20	3/20	3/29	1/10
		3/13	3/13	3/13	4/26	4/26
Кількість сміттевозів на підприємствах, всього, з них: комунальних з часткою комунальної власності приватних	одиниць	186	188	188	190	190
		172	174	174	176	176
		10	10	10	10	10
		4	4	4	4	4
Зношеність спецавтотранспорту	%	43	45	45	50	50
Паспортизація полігонів і звалищ: потреба	одиниць	125	119	119	120	120

фактично паспортизовано у звітному періоді		6	1	1	1	-
Загальна кількість полігонів і сміттєзвалищ, які підлягають рекультивації: потреба фактично рекультивовано у звітному періоді	одиниць	11	11	11	11	11
		-	-	-	-	-
Загальна кількість полігонів і сміттєзвалищ, які підлягають санації: потреба фактично сановано у звітному періоді	одиниць	24	24	24	24	24
		-	-	-	-	-
Несанкціоновані сміттєзвалища кількість площа орієнтовні обсяги ТПВ з них ліквідовані у звітному періоді: кількість площа орієнтовні обсяги ТПВ	одиниць	233	338	338	850	914
	га	14,96	-	-	-	16,3
	млн м ³	0,345	0,006	0,006	0,018	0,31
	одиниць	14	338	338	850	914
	га	1,14	-	-	-	16,3
	млн м ³	0,02	0,006	0,006	0,018	0,31

*відповідно до даних статистичної звітності 1-ТПВ, термін „поводження” відповідно до форми 1-ТПВ.

За даними статистичної звітності 1-ТПВ протягом 2019-2023 років процент охоплення населення послугами зі збирання ПВ в області складав 78%. Кількість побутових відходів, зібраних та перевезених підприємствами у 2019 році складала 1,897 млн м³, у 2020 році – 1,859 млн м³, у 2021 році – 1,859 млн м³, у 2022 році – 1,747 млн м³, у 2023 році – 1,747 млн м³. Дані відходи були видалені на полігони/звалища області.

Загальна площа полігонів та звалищ у 2019 році склала 451,73 га (556 одиниць), у 2023 році – 439,95 га (537 одиниць), причому 39 % звалищ та полігонів є перевантаженими та не відповідають нормам екобезпеки.

Загалом в системі управління побутовими відходами Полтавської області в основному переважають підприємства комунальної форми власності. Загальна кількість підприємств працюючих у галузі ПВ станом (2023 рік) – 52 (в т.ч. 46 – комунальної форми власності, 3 із часткою комунальної власності, 3 – приватної). Парк наявних сміттєвозів є суттєвим але потребує постійного оновлення. Якщо у 2019 році зношеність спецтранспорту складала 43%, то у 2023 році – 50%. Всього загальна кількість сміттєвозів в області складає 190 одиниць, з них 176 – комунальних.

Таким чином, існуюча система управління побутовими відходами в населених пунктах Полтавської області включає їх первісне накопичення, збирання і перевезення спеціалізованим транспортом, переважно, на місце видалення відходів.

Кількість несанкціонованих звалищ постійно збільшується в області, так у 2019 році їх кількість становила 233 одиниць (14,96 га), у 2023 році – 914 одиниць (16,3 га). Дані звалища ліквідовувалися протягом року.

2.2.1.3 Інфраструктура управління відходами

Інфраструктура управління побутовими відходами у розрізі громад Полтавської області наведена у додатку 5, таб. 5.1 (за даними громад, відповідь на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОДА). Характеристика найбільших підприємств,

що надають послуги із збирання відходів змішаних побутових відходів за 2014–2023 роки надано в таб.5.2, додатку 5.

Інформація щодо сміттєзвалищ Полтавської області (дані ТГ у відповідь на лист від 18.01.2024 № 193/03.3-14 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОДА) наведена у додатку 3 (таб. 3.1). Станом на 18.01.2024 за даними територіальних громад в області налічується 359 сміттєзвалищ побутових відходів. За даними Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської ОВА (Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища в Полтавській області) станом на 01.01.2023 в області налічується 537 сміттєзвалищ загальною площею 439,95 га. З них перевантажених – 9 (площею 21,3 га), не відповідають нормам екобезпеки – 200 (площею 123,96 га).

Станом на 01.01.2024 в області кількість паспортизованих місць видалення відходів складає 133 одиниць, з них у Лубенському районі – 12, у Миргородському районі – 28, у Кременчуцькому районі – 54, у Полтавському районі – 39. Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки (станом на 01.01.2024) наведена у таб. 1.12. Характеристика щодо місць видалення відходів наведена у додатку 3 (таб. 3.2).

Узагальнена характеристика об'єктів інфраструктури управління відходами за територіальними громадами наведено у таб. 2.23 та 2.24 (відповідно до додатків 10 та 11 до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 16.04.2024 № 403) відповідно даних ,наданих територіальними громадами на лист від 19.08.2024 № 26.51/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА)

Ділянки, які можуть у перспективі розглядатися під об'єкти регіональної інфраструктури:

Лубенський район – звалище ТПВ Пирятин (залишковий ресурс 37 років, площа – близько 16 га, знаходиться на стадії реконструкції), можливі резерви (звалища більше 4 га) – звалище м.Лубни (6,4 га), звалище ТПВ біля Оржиці (с. Маяківка) – 4,05 га, звалище м. Гребінка (6,3564 га);

Полтавський район – звалище ТПВ біля с. Макухівка (урочище Триби) – 17,4 га; можливі резерви – звалище ТПВ с-ще Машівка – 2,83 га (є можливості розширення), звалище ТПВ с-ще Чутово – 5,5 га, звалище ТПВ у Скороходівській громаді (6,14 га), звалище ТПВ с. Зачепилівка (3,1 га); територія промзони біля с. Терешки (біля с. Терешки, наявні відповідні ділянки для розширення до 10 га, детально розділ 2.3).

Миргородський район – звалище ТПВ Петрівсько-Роменської громади (є можливості розширення до 20 га); резерв – звалище смт Шишаки (4 га), звалище ТПВ с. Білики Миргородської МТГ (12 га).

Кременчуцький район – полігон відходів, що не є небезпечними (відповідно до внесених змін до паспорту МВВ КП „Кременчуцьке КАТП 1628”, 28,0554 га), можливі резерви – звалище ТПВ біля м.Глобино (5,9 га), біля смт Нова Галещина (6,01 га), звалище м. Горішні Плавні (площа 9,9777 га),

територія промзони Дмитрівської ТГ біля с. Дмитрівка, близько 10 га, детально розділ 2.3).

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання відходів як вторинної сировини наведені у додатку 3 (табл. 3.4).

Дані щодо діючих об'єктів інфраструктури управління відходами у розрізі територіальних громад (відповідь на лист від 19.08.2024 № 26.51/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОДА) наведено у додатку 5 (таб. 5.1).

На даний час проектується об'єкти оброблення відходів на території Полтавської області (за даними громад, відповідь на лист від 19.08.2024 № 26.51/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОДА):

Пирятинської МТГ – Реконструкція сміттєзвалища під полігон відходів за межами населених пунктів в адміністративних межах Пирятинської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області;

Горішньоплавнівської МТГ – сортувальна лінія потужністю 30 000 тонн/рік.

На території області наявні 3 станції біологічного оброблення відходів (Кобеляцька ТГ, Щербанівська ТГ, Миргородська ТГ).

Потрібно відзначити, що загальна кількість контейнерів для змішаного збирання побутових відходами (за наданими даними громад) складає близько 10 тис. одиниць об'ємом 1,1/0,75 м³ та близько 4000 одиниць об'ємом 0,12/0,24 м³ (додаток 5, таб. 5.1).

Відповідно до Меморандуму, підписаного між Полтавською ОВА та Міністерством екології та природних ресурсів України, у Полтавській області передбачається будівництво 4 сміттєпереробних підприємств:

у Полтавському районі (Терешківська ТГ, біля с. Терешки – технопарк);

у Кременчуцькому районі м (Кременчуцька ТГ та Глобинська ТГ);

у Лубенському районі (на рекультивованому звалищі 0,5 км від м.Лубни, Лубинська ТГ).

Таб. 2.23 – Об'єкти інфраструктури управління побутовими відходами (відповідно додатку 10 до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 16.04.2024 № 403)

Найменування об'єкта	Місце розташування	Територія обслуговування	Види відходів, що приймаються на об'єкт	Проектна продуктивність за відходами, що приймаються на об'єкт		Фактична завантаженість за відходами, що приймаються на об'єкт		Статус об'єкта
				тонни/добу	тонни/рік	тонни/добу	тонни/рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Місце видалення відходів	с-ще Білики, вул.Кобеляцька 49.248189, 34.270632	Білицька ТГ	побутові	-	-	-	-	експлуатується
Земельна ділянка ККП „Водоканал Плюс” для зберігання органічних відходів	За межами с.Колісниківка, Полтавського району, Полтавської області 49.199138, 34.213738	Кобеляцька ТГ	Рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи	0,19	200	0,2	-	експлуатується
Земельна ділянка ККП „Водоканал Плюс” для зберігання органічних відходів	вул.Покровська, 43а, Полтавського району, Полтавської області	Кобеляцька ТГ	Змішані побутові відходи	190	50000	-	-	проектується
КП „Великобагачанський житлосервіс”	38300, Полтавська обл.. Миргородський р-н., сел.Велика Багачка, вул. Гірська, 2	Великобагачанська ТГ	Побутові відходи	-	-	1,8	670	експлуатується
Сміттєсортувальна станція	49.805900, 33.710551 Площа – 2,3 га	Великобагачанська ТГ	Побутові відходи	0,1-0,15	1500-2000			
Звалище побутових відходів	Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Великі Будища,	с. Великі Будища, с. Плішивец, с. Бакути,	Побутові відходи	0,2	70	0,10	35	експлуатується

Звалище побутових відходів	шир. 50.440028°, довг. 34.154945° Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Вельбівка, шир. 50.327250°, довг. 34.073316°	с. Тимофіївка с. Книшівка	Побутові відходи	0,14	150	0,12	42	0,12	42	експлуатується
Звалище побутових відходів	Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Могилатів, шир. 50.357345°, довг. 34.335051°	с. Мартинівка, с. Бобринь, с. Педоричі	Побутові відходи	0,12	42	0,09	32	0,09	32	експлуатується
КП „ГАДЯЧ-ЖИТЛО”	Полтавська обл., м.Гадяч, вул. Драгоманова, 22	Гадяцька ТГ	Побутові відходи	49,45	18050	49,96	18236	49,96	18236	експлуатується
Звалище побутових відходів Глобинської міської ради	Поблизу м.Глобине	Глобинська ОТГ	Побутові відходи	-	-	6,922	2526,47	6,922	2526,47	експлуатується
Полігон ПВ	м.Горішні Плавні, вул. Будівельників, 59	Горішньоплавнівська МТГ	побутові відходи	82	30000	83	30336	83	30336	експлуатується
Міське звалище ПВ	Полтавський район кат. № 5321381600:00:009:0110	Зінківська міська рада	Відходи що не є небезпечними	-	-	39,5	14417,5	39,5	14417,5	експлуатується
Полігон ПВ м.Карлівка	Широта 49.473047 Довгота 35.121971	Карлівська ТГ	побутові відходи	-	8 960	-	7 560	-	7 560	експлуатується, є проектно-кошторисна до кумуляції, Р еконструкція неупорядковано го сміттєзвалища у полігон ТПВ” в якому передбачено встановлення

									лінії сортування відходів
Смітєзвалище с.Хитці знаходиться на території громади але земельна ділянка віддана в постійне користування міському комунальному підприємству „Комунсервіс” Гадяцької міської ради	Полтавська область Миргородський р-н с.Хитці 50. 405178, 34.022822 0,4010 га	Краснолуцька ТГ	-	-	-	-	-	-	не діюче
КП „Кременчуцьке КАТП 1628”	м.Кременчук, вул. П.Прокоповича, 50 координати 49.0 06 33. 36.9	Кременчуцька МТГ	Відходи, що не є небезпечними	400	100000	382	95500	експлуатується	
КП „Кременчуцьке КАТП 1628”	м.Кременчук, вул. Л.Лукаценка, 48/75 координати 49. 4 42.7; 33. 24 28.8	Кременчуцька МТГ	Відходи, що не є небезпечними	50	2500	1,7	433	експлуатується	
Смітєзвалище с. Лисівка	50.190477, 33.888742 3.3311 га	с. Лисівка, с. Млини	Небезпечні відходи	0,002	0,5	0,001	0,261	експлуатується	
Смітєзвалище с. Лютенька	50.239208, 34.017153 3.000 га	с. Лютенька, с. Юрівка	побутові відходи	-	-	-	-	експлуатується	
Смітєзвалище с. Соснівка	50.296430, 34. 034467 0.4364 га	с. Соснівка	побутові відходи	-	-	-	-	експлуатується	
Смітєзвалище с. Рашівка	50.202419, 33.891108 1.3358	с. Рашівка	побутові відходи	-	-	-	-	експлуатується	
Полігон	до 3 км від смт Машівка, 2,83 га	смт Машівка	побутові відходи	-	-	5,5	2041	експлуатується	
Смітєзвалище	від 1 км с.Селещина	с.Селещина	побутові відходи	-	-	2,9	1060	експлуатується	

Сміттєзвалище	с.Кошманівка	с.Кошманівка	побутові відходи	-	-	2,2	814	експлуатується
Міське звалище побутових відходів	Полтавська область, Миргородський район, Миргородська міська територіальна громада, за межами населених пунктів: 3 км в північно-східному напрямі від м.Миргорода, в 1,2 км на південний захід від с. Білики. 49°54'34.31" 33°37'58.80"	місто Миргород і населені пункти Миргородської МТГ	побутові відходи	-	-	-	21 000	експлуатується
Місце видалення відходів	За межами с.Нехвороща 49.151094 34.692753	Нехворощанська сільська рада	побутові відходи	-	-	-	-	закритий
Місце видалення відходів	с.Остапці Бондарівського старостинського округу кадастровий номер 5322480700:04:000:0014ці	Бондарівський старостинський округ	змішані ПВ	0,05	20,0	0,82	300,5	експлуатується
Місце видалення відходів	за межами с-ще Нова Галещина Новогалещинської селищної ради кадастровий номер 5322055500:00:002:0001	територія Новогалещинської селищної ради	змішані ПВ	2,0	657,0	1,3	11484,4	експлуатується
КП „Екосервіс 2022”	Полтавська область Пирятинський район	Новооржицька ТГ, Пирятинська ТГ, Гребінківська ТГ, Чорнухинська ТГ	Ско, пластик, папір	-	-	-	-	експлуатується
КП „Господар” сміттєзвалище	с.Руденківка	Новосанжарська СТГ	побутові відходи	22	8000	6,6	2405	експлуатується
Оржицька селищна рада, Сміттєзвалище ТПВ с.Маяківка,	сміттєзвалище с.Маяківка	всі населені пункти селищної ради	Змішані ПВ	-	-	13,4	4892	експлуатується
Місце видалення	За межами нас.пункту	Населені пункти	Змішані ПВ	-	-	7,2	2,0406	MBV

відходів	с. Петрівка-Роменська 50.37 80 84 ; 33.71 72 58 5320485200:00:003:0088	Петрівсько-Роменської громади						паспортизоване експлуатується
Міське сміттєзвалище	Ліва сторона автошляху Пирятин-Гребінка	Пирятинська міська територіальна громада	Побутові відходи	-	-	25,80	9413,6	експлуатується
Полтавське міське ПП	В р-ні с. Макухівка Полтавського району (урочище Триби, 2а) площа 17,34 га	у межах Полтавської МТГ	Змішані ПВ	-	-	208	75919	Діюче
			Великогабаритні і побутові відходи, в т.ч. ремонтні	-	-	35	12764	Не відповідає (відсутній донний ізоляційний екран та система збору фільтрату)
Звалище ТПВ с. Білецьківка	за межами с. Білецьківка, 5,2 га, 48.997661 33.3.20292	села Білецьківка, Бурти, Новоселівка, Стара Білецьківка (Кам'янопотоківська ТГ)	Змішані ПВ	-	366000	-	3700	експлуатується
Звалище ТПВ с. Кам'яні Потоки	с. Кам'яні Потоки, 48.970583, 33.55.1184	села Кам'яні Потоки, Садки, Райове, Чикалівка (Кам'янопотоківська ТГ)	Змішані ПВ	-	166000	-	4150	експлуатується
Звалище ТПВ с. Садки	с. Садки, 1 га, 48.994795, 33.44046	с. Садки (Кам'янопотоківська ТГ)	Змішані ПВ	-	71000	-	2400	експлуатується
Звалище ТПВ с. Майбородівка	за м.н.п Майбородівка 49.247826, 33.396001, 1,9286 га	Піщанська ТГ	Змішані ПВ	6600	-	-	-	експлуатується
Звалище ТПВ с. Воскобійники	за м.н.п Воскобійники 5322487000:06:000:0827 0,6237 га	Піщанська ТГ	Змішані ПВ	750	-	-	-	експлуатується

*Джерела інформації: дані, надані територіальними громадами на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА

Таб. 2.24 – Технічні характеристики місць/об'єктів розміщення побутових відходів (у т. ч. полігони та звалища) (відповідно додатку 11 до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 16.04.2024 № 403)

Найменування об'єкта	Місце розташування та площі місця розміщення відходів, га	Види відходів, що розміщуються	Утворювачі, відходи від яких приймаються	Наявність проекту, так/ні	Проектна потужність, тис. тис. тонн м ³ або тис. тонн	Рік введення в експлуатацію	Щорічне розміщення відходів, тис. тонн/рік	Накопичено відходів, тис. тонн	Залишковий ресурс експлуатації, років	Статус об'єкта
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Місце видалення відходів	49.248189, 34.270632	побутові	Білики, Жуки	ні	-	-	-	-	-	-
Земельний 9607 (орієнтовно) ділянка ККП „Водоканал Плюс” для зберігання органічних відходів	За межами с. Колісниківка, Полтавського району, Полтавської області 49.199138, 34.213738 1,5 га	Рослинні відходи сільськогосподарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи	Фізичні і юридичні особи	ні	2 тис. м ³	2023	-	0,050 тис. т	-	експлуатується
Полігон	49.803284, 33.709998	Побутові відходи	Фізичні особи, підприємства, що знаходяться на території громади	10	30 тис. т	2002	0,9	≈ 20 тис. т	4-5	експлуатується
Звалище побутових відходів	Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Великі Будища, шир. 50.440028°, довг. 34.154945° Площа 1,2305 га	Побутові відходи	с. Великі Будища, с. Плешивец, с. Бакути, с. Тимофіївка с. Книшівка	так	3376 т	1997	0,07	1,23 тис. т	10	експлуатується

Звалище побутових відходів	Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Вельбівка, шир. 50.327250°, довг. 34.073316° Площа 0,4823 га	Побутові відходи	с. Вельбівка, с. Веприк, с. Запільське, с. Тимофіївка с. Броварки	так	2902 т	2013	0,15	1,47 тис т	10	експлуатується
Звалище побутових відходів	Україна, Полтавська область, Миргородський район, с. Могилаїв, шир. 50.357345°, довг. 34.335051° Площа 0,9078 га	Побутові відходи	с. Мартинівка, с. Бобрик, с. Педоричі	так	-	2012	0,04	0,306	15	експлуатується
Міське звалище (місце видалення відходів)	с. Хитці Краснолуцької ОТГ	побутові відходи	Гадяцька ОТГ, Краснолуцька ОТГ	Так	Проектна-169200 тис.м³ Здано прийняти - 19685 тис.м³	1988	9-10	298,7 тис м³	перевантажено	Експлуатується, потребує рекультивації
Звалище побутових відходів Глобинської міської ради	Поблизу м.Глобине 5,9 га	Побутові відходи	Домогосподарства Підприємства	ні	-	-	2526,47	26500 т Станом на 01.01.2018	-	експлуатується
Звалище ПВ с.Мар'янське	с. Мар'янське Миргородського району, 0,9 га 33.723758 49.910361	побутові відходи	с. Мар'янське, с. Михайлівка	ні	-	2002	-	-	-	проведення рекультивації
Звалище ПВ с. Матяшівка	с. Матяшівка Миргородського району, 2,0 га довгота 33.8723 широта 49.8777	побутові відходи	с. Матяшівка	ні	-	1993	-	-	-	проведення рекультивації
Звалище ПВ с. Устивиця	с. Устивиця Миргородського району Довгота 33.834939, Широта 49.874937	побутові відходи	с. Устивиця с. Післьське	ні	-	1985	-	-	-	можлива експлуатація об'єкта або рекультивація
Полігон ПВ	м.Горішні Плавні,	побутові	населення та	так	-	1986	30	686	-	експлуатується

Міське звалище ПВ	вул. Будівельників, 59 9,9777 га	Відходи що не є небезпечним и	підприємства громади	так	287980 м³	1987	14,4	-	11	експлуатує ться
Полігон ПВ м.Карлівка	3,7 га. Поблизу автодороги О1707094 Карлівка-Федорівка, географ.привязка (49.423047, 35.121971)	побутові відходи	м.Карлівка, с.Попівка, с.Солона Балка	так	488,1 тис т	1994 р.	7,6	160,103 тис т	-	Експлуатує ться. Є проектно- кошторисна документація „Реконструкція непорядко ваного сміттєзвали ща у полігон ППВ” в якому передбачено встановлен ня лінії сортування відходів
Паспортизов аний полігон побутових відходів	4 км на північ від с-ща Котельва, Полтавського району, Полтавської області №50.12568294174495/34.7407 0206284523 4,8924 га	побутові відходи, будівельні відходи, харчові відходи	Населення, організації, установи	так	495,000 м³ 123,750 т	2006	5,5	99,0	4 роки	експлуатує ться
КП „Крем енчуцьке КАТП 1628”	м.Кременчук, вул. П.Прокоповича, 50 Координати 49 0 06 33 36.9 Площа 28,0554	Відходи, що не є небезпеч ними	Фізичні та юридичні особи, суб’єкти господарювання Кременчуцької МТГ	ні	100 тис т	1965	80,0	9607 тис т (опієнтовно) (залежно від проектни х рішень)	Від 15 років (залежно від проектни х рішень)	експлуатує ться
Звалище ПВ	м. Лохвиця, шир. 50.366763 довг. 33.307816 площа 4,6644 га	побутові	м.Лохвиця, с. Криनिया, с. Васильки, с. Гаївщина,	так (1999 р.)	450,0 тис. м³ (200000 т)	2013	10 000-12 000 куб.м	90,0 тис. м³, 27 тис.т	-	Будується, відсутність висновку оцінки

						с. Христанівка, с. Токарі, с. Гамалівка, с. Долинка, с. Руда, с. Пучківщина, с. Гиряві Ісківці, с. Млини, с. Старий Хутір, с. Веселе, с. Зірка, с. Червона Балка, с. Шевченкове, с. Степне, с. Чижі, с. Слобідка								впливу на довкілля
Звалище ПВ	свт Машівка, 2,83га	ПВ		ні	28300 т	-	2,1 тис т	-	> 10	експлуатує ться				
Звалище ПВ	с.Селещина, 0,999 га	ПВ		ні	9990 т	--	1 тис т	-	>10	експлуатує ться				
Звалище ПВ	с.Кошманівка, 2,18 га	ПВ		ні	21800 т	-	1 тис т	-	>10	експлуатує ться				
Міське звалище побутових відходів	Полтавська область, Миргородський район, Миргородська МТГ за межами населених пунктів: 3 км в північно-східному напрямі від м.Миргорода, в 1,2 км на південний захід від с. Білики. 49°54'34.31" 33°37'58.80" Площа 12.1 га	Побутові відходи, інертні відходи, відходи	Так	м.Миргород і населені пункти Миргородської МТГ	520 тис. м³	1981 2004 (введення в експлуатацію додаткової черги)	21,0 тис м³	Станом на 01.01.2024 323,640 тис. м³	3	експлуатує ться				
Місце видалення відходів	с.Остапці Бондарівського старостинського округу кадастровий номер 5322480700:04:000:0014 3,0 га	змішані побутові відходи	ні	населення	3000 м³	2003	20,	300,5	10	експлуатує ться				
Місце	за межами с-ще Нова	змішані	ні	населення	-	2007	488,4	1357,56	20	експлуатує				

видалення відходів	Галещина Новогалячинської селищної ради кадастровий номер 5322055500:00:002:0001 6,01 га	побутові відходи	громадяни с. Воронинці, Новоселівка	ні	-	2017	0,54	-	-	експлуатується
Звалище Пів	Новооржицька ТГ за межами с. Воронинці, 50,028127. 32.755730, 0,6416 га	змішані побутові відходи	громадяни с. Черевки, с. Хорошки	ні	-	2011	0,375	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ с. Черевки, 49,973529. 32.762177, 0,4216 га	змішані побутові відходи	Громадяни	ні	-	-	0,07	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Черевки 50.016103. 32.755730, 1,1825 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Котляревське, с. Максимівщина	ні	-	-	0,05	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Вишневе, 49,986812. 32.629499, 1,1172 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Вишневе	ні	-	1996	0,09	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Лазірки 50.0984869, 32.62855778, 1,72 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Лазірки	ні	-	-	0,27	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Духове 50.148361, 32.712329, 1,68 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Духове	ні	-	-	0,05	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Гінці 50.150616, 32.781637, 0,42 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Гінці	ні	-	-	0,07	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ, за межами с. Карпіївка 50.146800, 32.666077	змішані побутові відходи	Громадяни с. Карпіївка	ні	-	-	0,08	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ, за межами с. Губське 50.107653, 32.825308, 0,12 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Губське	ні	-	-	0,07	-	-	експлуатується
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ, за межами с. Тарандинці, 50.074164,	змішані побутові відходи	Громадяни с. Тарандинці	ні	-	-	0,03	-	-	експлуатується

Сміттєзвалище	32.810515, 0,6 га	Відходи	с. Вили	ні	-	0,03	-	-	експлуатує ться
Сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с.Бієвці, 50.15757, 32.889316,1,05 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Бієвці	ні	-	0,05	-	-	експлуатує ться
КП „Госп одар” сміттєзвалище	Новооржицька ТГ за межами с. Єнківці 50.105999,32.889024, 0,05 га	змішані побутові відходи	Громадяни с. Єнківці	ні	-	2405	2405	5	експлуатує ться
Звалище побутових відходів	с.Руденківка, 0,7 га	змішані побутові відходи	Населення.	так	8	2405	2405	185	експлуатує ться
Полігон побутових відходів	с. Рокитне (за межами н.п.) 0,80 га	змішані побутові відходи	Населення	ні	-	200	-	-	експлуатує ться
Оржицька селищна рада, Сміттєзвалище ПВ с.Маяківка	с. Омельник (за межами н.п.) 2,251 га	змішані побутові відходи	Населення	ні	-	4892	178105	-	експлуатує ться
Петрівсько-Роменське звалище побутових відходів	с.Маяківка	змішані побутові відходи	Фізичні та юридичні особи	ні	-	1,9	37,3	6	експлуатує ться
Міське сміттєзвалище	Миргородський район, північно-західна частина с. Петрівка-Роменська, 50.37 80 84, 33.71 72 58, 2,0 га	побутові відходи	населення	ні	50,00 т	2000	2000	9413,6	експлуатує ться
Полтавське міське ПВ	Ліва сторона автошляху Піратин-Гребінка	Побутові відходи	Населення, підприємства, установи, організації	так	8401,20м ³	1961	1961	2776,3	експлуатує ться
	В р-ні с. Макухівка Полтавського району (урочище Триби, 2а) 17,34 га	Змішані ПВ	Населення, юридичні особи Полтавської ТГ	ні	-	136,3	1953	не визна- чений	експлуатує ться
		Великогабар	Населення			12,8			

[illegible]

Полігон Пів	с-ще Шишаки площа 4га к/д 532575510:00:005:022 ширина49.851636 довгота 33.976656	вхідні що не є небезпечними	с-ще Шишаки	так	91.81	2017	2017- 583м³ 2018- 3567м³ 2019- 9567м³ 2020- 11735м³ 2021- 17952м³ 2022- 17324м³ 2023- 20056м³	19345м³	5 років	експлуатується
-------------	---	-----------------------------	-------------	-----	-------	------	--	---------	---------	----------------

*Джерела інформації: дані ,надані територіальними громадами на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА

Органами місцевого самоврядування та виконавчої влади здійснюються заходи із запровадження роздільного збирання ПВ за видами окремих компонентів. Основні компоненти ПВ, які збираються окремо – це ПЕТ пляшка та інші вироби з поліетилену, скло, папір. Кількість контейнерів під роздільний збір складає близько 2,5 тис. одиниць об'ємом $1,1/0,75 \text{ м}^3$ (з них основна маса в містах Полтава, Кременчук, Миргород).

У Миргородській, Лубенській та Петрівсько-Роменській громадах встановлені сортувальні станції, які приймають відходи на досортування і з інших громад (потім їх ущільнюють та передають на відновлення). У м.Полтава наявні 517 ділянок (контейнерних майданчиків) для роздільного збору відходів.

На даний час на території Полтавської області, як і в країні, не запроваджена система розширеної відповідальності виробника.

Роздільний збір відходів (відповідно наданих даних територіальними громадами, відповідь ТГ на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА) у 2023 році функціонував у наступних громадах: Опішнянська ТГ (пластик, скло); Карлівська громада (скло, пластик, папір, змішана суха ресурсоцінна фракція); Ланнівська ТГ – пластик; Котелевська ТГ – скло, пластик, папір; Новосанжарська ТГ – скло, папір, пластик; Драбинівська ТГ – ПЕТ-пляшки; Щербанівська ТГ – пластик; Полтавська ТГ – папір, скло, пластик, великогабаритні та ремонтні відходи; Великобагачанська ТГ – полімери; Петрівсько-Роменська ТГ – скло, пластик, папір (наявна сортувальна лінія); Гадяцька ТГ – ПЕТ-пляшки; Миргородська ТГ – пластик, папір, скло (наявна сортувальна лінія); Горішньоплавська ТГ – полімери, папір, скло; Кременчуцька ТГ – полімери, папір, скло; Пирятинська ТГ – полімери, папір, скло; Хорольська ТГ – пластик; Лубенська ТГ – пластик, папір, скло (наявна сортувальна лінія).

Перелік підприємств, що здійснюють оброблення відходів (у тому числі побутових) та мають Дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, приведено у додатку 3 (таб. 3.6).

Небезпечні відходи у складі побутових

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів в Полтавській області здійснено у м.Кременчук, м.Горішні Плавні та Полтавській МТГ.

Організований контейнерний збір небезпечних відходів у складі побутових в області на даний час відсутні.

У м.Кременчук наявний 1 приймальний пункт небезпечних відходів у складі побутових. Загальний обсяг зібраних відходів від населення:

за 2023 рік – 0,2615 т (зокрема: люмінесцентні та інші лампи, що містять ртуть – 0,261 т (870 шт.); ртутні термометри – 0,0005 т (37 шт.);

за 2022 рік: лампи – 127 шт.; термометри – 18 шт.

У м.Горішні Плавні наявне 1 місце тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам. Загальний обсяг зібраних відходів від населення:

за 2023 рік – 590 шт. (лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані);

за 2022 рік – 170 шт. (лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані).

У Полтавській МТГ функціонує збір небезпечних відходів у складі побутових за допомогою „ЕкоБусу” Полтавської обласної ради (згідно з графіком збору). Загальний обсяг зібраних відходів від населення:

за 2023 рік: батарейки 2 т; ртутні лампи 4142 шт.; ртутні термометри 247 шт.

за 2022 рік: батарейки – 2,133 т; ртутні лампи – 17425 шт.; термометри – 1228 шт.

На території Сергіївської громади Миргородського району встановлено баки для збирання небезпечних відходів (батарейки, термометри, дрібна електроніка): 3 баки місткістю 240 л та 4 баки по 120 л. Зібрані відходи здаються на „ЕкоБус” Полтавської обласної ради.

Відповідно до наданих даних територіальними громадами (відповідь ТГ на лист від 19.08.2024 № 2651/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА) у 2023 році було фактично здійснено збір та передано на відновлення небезпечних відходів у складі побутових: Карлівська ТГ – 0,582 т; Полтавська ТГ – 2,0 т; Великобудищанська ТГ – 168 м³ (55 т); Миргородська ТГ – 0,12 т; Глобинська ТГ – 0,755 т; Оржицька ТГ – 5,3 т; Чорнухинська ТГ – 7 т.

Таким чином, за даними територіальних громад в області у 2023 році зібрано та передано на відновлення 70,757 т небезпечних відходів у складі побутових.

Всі зібрані небезпечні відходи у складі побутових відходів в Полтавській області були передані спеціалізованим підприємствам на відновлення.

Відповідно реєстру виданих ліцензій на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами (Екосистема <https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy>) у Полтавській області наявні підприємства, що займаються даним видом послуг. Перелік підприємств, що здійснюють діяльність у сфері управління з небезпечними відходами наведені у додатку 3 (таб. 3.5).

Ремонтні та великогабаритні відходи

На даний час контейнерний збір організовано у містах Полтава та Кременчук. У той же час, враховуючи що дані відходи розміщуються у контейнерах об'ємом 7 м³ змішано, вони в більшості випадках вивозяться на звалища ТПВ.

Інфраструктура відновлення даного виду відходів в області не організована.

Біовідходи

Для вирішення питання з органічними відходами, які утворюються на території сільських населених пунктів області, в більшості випадках у приватній забудові використовуються міні компостери.

За даними територіальних громад, наявні об'єкти оброблення органічних відходів (біовідходи), у тому числі від населення:

1. Земельна ділянка ККП „Водоканал Плюс” для зберігання органічних відходів за межами с.Колісниківка, Полтавського району (0,2 т/добу біовідходи). Площа земельної ділянки – 1,5 га. Планова продуктивність – 0,19 т/добу,

200 т/рік. Рік введення в експлуатацію – 2023 рік, проектна потужність – 2 тис.м³. Об'єкт експлуатується.

2. Відповідно до наданих даних Оржицької СТГ (лист від 26.08.2024 № 2.1-20/1120) на території громади 120, 949 тис.т рослинних відходів було використано для обробки ґрунту.

3. У Кременчуцькій ТГ зібрано 18600 м³ біовідходів, які передані на операцію відновлення R12.

4. У Миргородській ТГ зібрано 2297,64 т біовідходів, з них відновлено – 553,370 т.

5. Лютенська ТГ (3410 т), Великобагачанська ТГ (1200 м³) Новоселівська ТГ (200 м³), Карлівська ТГ (584,22 т) здійснили збір біовідходів, але всі вони були направлені на видалення.

2.2.1.4 Проблеми та загрози

На території Полтавської області населення охоплене послугами збору змішаних ПВ на рівні 78%. Недостатньо організована система збирання та перевезення ПВ призводить до утворення стихійних звалищ. Відсутність доступу до послуги зі збирання ПВ призводить до „самостійного” видалення відходів мешканцями або у місця несанкціонованого розміщення відходів, або шляхом спалення, що спричиняє забруднення навколишнього середовища та несе загрозу здоров'ю населення.

Полігони та звалища побутових відходів можуть здійснювати значний негативний вплив на довкілля. Для Полтавської області проблемним є той аспект, що більшість полігонів та звалищ побутових відходів не облаштовані системами захисту підземних вод, атмосферного повітря, ґрунтів у відповідності до вимог чинного законодавства. Фактичний вплив більшості місць захоронення побутових відходів залишається невідомим з причини відсутності системи моніторингу впливу місць захоронення побутових відходів на довкілля.

Для зміни даних тенденцій необхідна зміна ставлення до питання управління відходами, як з боку населення, так і з боку влади. Необхідне сприяння розвитку інфраструктури управління відходами, контроль за виконанням законодавства про несанкціоноване розміщення відходів та укладання договорів на послуги з управління відходами.

Важливим етапом є проведення просвітницьких заходів серед населення. Найкращий спосіб зміни поведінки людей – через освіту дітей та молоді. У Національній стратегії управління відходами визначено принцип ієрархії управління відходами. Відповідно до нього, першочерговими заходами є попередження утворення відходів та зменшення їх кількості. Наступним є організація роздільного збору побутових відходів із подальшим відновленням. На території Полтавської області, як і по всій області та Україні загалом, в даний час домінуючим методом є найменш прийнятний варіант ієрархії – видалення відходів. Також на даний час роздільне збирання ресурсоцінних фракцій ПВ впроваджено тільки в деяких населених пунктах області, переважно містах.

Особливої уваги потребує питання збору небезпечних відходів у складі побутових, адже цей вид відходів несе небезпеку здоров'ю людей та забруднення довкілля. У області відсутня організована централізована система збору небезпечних відходів у складі побутових, окремі пункти є в м.Кременчук,

м.Горішні Плавні та м.Полтаві (таб. 1.13), але їх кількість не охоплює усіх мешканців.

Сфера управління побутовими відходами у Полтавській області має великий потенціал, також інтерес до неї з боку учасників ринку зростає. Водночас потік інвестицій залишається незначним. Основних причин є кілька, найвагоміші з них – це складнощі в забезпеченні достатнього фінансування як гарантії повернення інвестицій, розмір тарифів, а також відсутність економічних стимулів розвитку сфери відновлення.

Полтавська ОВА здійснює заходи, запропоновані в екологічних програмах, результати реалізації яких відображаються на рівні розвитку місцевих систем управління ПВ, але також стикається з деякими проблемами, які перешкоджають плавній реалізації цих заходів. Однією з таких проблем є забезпечення фінансових ресурсів для реалізації, наприклад інфраструктурного забезпечення управління побутовими відходами.

Основні заходи, які потребують вирішення: збір та надання доступу до надійної інформації про обсяги та склад побутових відходів, що утворюються на території громади; ліквідація несанкціонованих звалищ; залучення приватного сектору до роздільного збирання, сортування та відновлення вторинної сировини, а також підвищення якості комунальних послуг; формування об'єктів обслуговування сфери управління ПВ відповідно до Національного плану управління відходами до 2033 року [6].

Також необхідним елементом системи є формування ефективної системи обліку та моніторингу утворення побутових відходів на території області, зокрема ресурсоцінних складових, які будуть збиратися та направлятися на об'єкти оброблення відходів. Це передбачає необхідність створення відповідної інформаційної системи на регіональному рівні, а в подальшому перенесення її на місцевий рівень.

Загалом до основних проблеми та загрози, пов'язаних з побутовими відходами в Полтавській області можна віднести:

1. Проблеми та загрози санітарно-екологічного характеру:

більшість полігонів та сміттєзвалищ в області не відповідає вимогам екобезпеки або їх експлуатація здійснюється без дотримання належних вимог, що призводить до забруднення навколишнього середовища та становить значну загрозу здоров'ю населення особливо, коли поряд з необлаштованими сміттєзвалищами знаходяться локальні джерела водопостачання (колодязі) мешканців або під час займання сміттєзвалищ. Більшість місць захоронення побутових відходів навіть не обладнані вагами;

незначний залишковий період експлуатації наявних полігонів та сміттєзвалищ. У деяких громадах ресурс місць захоронення вичерпано повністю. Протягом наступних 10 років така ситуація з експлуатацією полігонів та звалищ побутових відходів буде посилюватися;

недостатній рівень охоплення населення послугою зі збору та перевезення побутових відходів, що є причиною появи несанкціонованих сміттєзвалищ та спалювання сміття населенням на відкритому просторі;

відсутність розвиненої інфраструктури з оброблення побутових відходів, що призводить до постійного збільшення навантаження на функціонуючі полігони та сміттєзвалища.

2. Проблеми та загрози інституційного характеру:

відсутність чіткого механізму обліку та обміну інформацією, що призводить до неспівставності даних за різними джерелами щодо одних і тих же показників стосовно відходів й відповідно до ускладнення контролю над ситуацією та планування майбутньої діяльності. Наявність оперативної, повної та достовірної інформації є запорукою прийняття ефективних управлінських рішень;

відсутність низки даних, зокрема, щодо морфологічного складу побутових відходів, здійснення первинного обліку, відсутність детальної інформації щодо управління відходами інфраструктури населених пунктів;

недостатня інституційна спроможність органів місцевої влади з питань управління побутовими відходами, зокрема надмірне навантаження на посадових осіб, які є відповідальними не лише за управління відходами, але й інші обов'язки пов'язані з питаннями землекористування тощо.

обмежене фінансування на здійснення природоохоронних заходів із управління відходами призводить до гальмування розвитку інфраструктури оброблення побутових відходів та до продовження практики просто їх захоронення.

3. Проблеми та загрози соціально-економічного характеру:

розвиток системи управління побутовими відходами передбачає необхідність розташування на території окремих громад об'єктів оброблення відходів, що будуть обслуговувати потреби кластеру (як варіант – значної частини його території). На етапі реалізації РПУВ можуть виникати загрози, пов'язані з сприйняттям населенням або іншими зацікавленими сторонами окремих рішень, що мають прийматися у зв'язку із зазначеним вище;

незначний досвід співробітництва громад, зокрема у сфері управління відходами.

Таб. 2.25 – Проблеми та загрози, пов'язані з управлінням побутовими відходами

Проблеми	Загрози
Санітарно-екологічні	
Забруднення територій у зоні впливу наявних звалищ ТПВ, а також інших несанкціонованих звалищ на території області. Відсутність розвиненої інфраструктури з оброблення побутових відходів. Недостатній рівень охоплення населення послугою зі збору та перевезення побутових відходів.	Високі тарифи у системі управління відходів можуть спонукати самовільне несанкціоноване видалення відходів, що спричинятиме збитки забрудненню довкілля. Виникнення екологообумовлених захворювань у зоні впливу техногенно забруднених територій звалищами відходів.
Соціально-економічні	
Відсутність коштів на оновлення матеріально-технічної бази сфери управління побутовими відходами. Необхідність коштів на організацію роздільного збору ПВ на території області, соціально-психологічне забезпечення тощо.	Значні відстані до регіональних об'єктів оброблення відходів значно збільшують витрати на транспортування. Крім того, будівництво регіональних полігонів потребуватимуть значних коштів, які в подальшому покриватимуться за рахунок тарифів. Все це призведе до високих тарифів, що в умовах низьких фінансових прибутків населення, зокрема сільського, може призвести до відмови від даних послуг. Загрози, пов'язані з сприйняттям населенням

	або іншими зацікавленими сторонами окремих рішень
Інституційні	
Відсутність пунктів відновлення органічних відходів, сміттепереробних заводів та інших методів відновлення відходів. Необхідність організації регіональної системи управління побутовими відходами, від якої залежать місцеві. Недостатня інституційна спроможність органів місцевої влади. Відсутність чіткого механізму обліку та обміну інформацією Не зацікавленість у співробітництві громад.	Тіньовий бізнес на ринку вторресурсів

2.2.1.5 Відходи упаковки

Джерела утворення та обсяги відходів

Відходи упаковки – будь-яка упаковка, що утворилась у процесі споживання, яка повністю або частково втратила свої споживчі властивості і не має подальшого використання за місцем її утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом відновлення або видалення.

Відходи упаковки у складі побутових відходів – відходи, які утворюються у домогосподарствах, а також відходи, що є схожими за своїм походженням і кількістю на відходи від домогосподарств, і утворюються в комерційних, промислових, державних установах та інших закладах.

Джерелами відходів упаковки є усі споживачі, які користуються товарами в упаковці, як фізичні, так і юридичні особи.

Більша частина відходів упаковки утворюється у сфері торгівельного обслуговування та у домогосподарствах, відповідно надходять до змішаної маси побутових відходів. За відсутності на території Полтавської області діючої системи роздільного збирання ПВ відходи тари й упаковки направляються на видалення на звалища ТПВ.

На даний час інформаційна база щодо управління відходами упаковки включає форму 1-ТПВ. На жаль, системні дослідження, своєрідний моніторинг упаковки різних видів і типів з різних пакувальних матеріалів, які виробляються в Україні, експортуються або імпортуються через її кордони з продукцією або без неї, не відомі. Деякі дані надає Держкомстат України, але вони не вкладаються в сучасну структуру упаковки та пакувальних матеріалів.

Основним завданням дослідження джерел утворення та обсягів відходів упаковки було за рахунок різних джерел інформації, аналітичних матеріалів, розрахунків визначити реальні обсяги упаковки та відходів упаковки, які присутні на ринку Полтавської області.

Протягом свого „життєвого циклу” упаковка виготовляється, наповнюється продукцією, транспортується до місць оптової або роздрібної торгівлі, через купівлю продукції в упаковці попадає до споживача, який після використання продукції, саму упаковку, як правило, викидає, в деяких випадках здає в приймальний пункт, дуже рідко (поки лише як експеримент в місцях де він проводиться) розділяє по видах упаковки та викидає в спеціальні контейнери. Зазвичай в Україні використану упаковку просто викидають де завгодно – уздовж доріг, берегів рік, озер, в лісах, на полях чи галявинах, на вулицях міст, містечок і селищ.

Враховуючи таке становище з «життєвим циклом» упаковки в Україні, з одного боку, і необхідністю визначити кількість упаковки по видам пакувальних матеріалів в Полтавській області, яка стає відходами упаковки у складі побутових відходів, є кілька можливостей для їх визначення:

через інформацію від підприємств, які виготовляють упаковку, наповнюють її різноманітною продукцією;

знаючи інформацію про виробництво, експорт та імпорт конкретної продукції, розрахувати кількість упаковки різних видів з різних пакувальних матеріалів, яка потрапляє до споживача, а потім попадає до побутових відходів;

аналізуючи морфологічний склад побутових відходів, розрахувати кількість використаної упаковки в них.

У даному випадку нами був використаний 3 метод, відповідно до якого визначалися обсяги зібраних від населення за тиждень: паперова та картонна упаковка; скляної упаковки (скляні пляшки); чорні метали; ПЕТ-пляшки; інші види пластмаси; дерев'яна упаковка; алюмінієві банки.

Дані визначалися на основі морфологічного складу у контейнерах змішаних відходів (де відсутній роздільний збір) за 7 днів у різних населених пунктах (детально описано в [4]): м.Полтава, м.Кременчук, м.Лубни, м.Глобино (для міських населених пунктів); смт Машівка, смт Оржиця, смт Нові Санжари; села Петрівсько-Роменська, Сенча, Михайлики.

За результатами отримано усереднені дані щодо утворення даного виду тари на 1 особу: паперова та картонна упаковка – 0,027 т/рік; скляної упаковки (скляні пляшки) – 0,032 т/рік; чорні метали – 0,0035 т/рік; ПЕТ-пляшки – 0,0099 т/рік; інші види пластмаси – 0,017 т/рік; дерев'яна упаковка – 0,00079 т/рік; алюмінієві банки – 0,00077 т/рік; загальний обсяг упаковки – 0,091 т/рік

Усереднені прогнозовані дані по даним територіальним громадам Полтавської області та прогноз, зроблений на основі даних Національного плану управління відходами до 2033 року приведено у таблицях 2.26-2.27.

Загальний теоретичний обсяг утворення пакувальних матеріалів складає 126,23 тис.т, з них: у Лубенському районі – 16,908 тис.т; у Кременчуцькому районі – 36,146 тис.т; у Миргородському районі – 18,070 тис.т; у Полтавському районі – 53,099 тис.т.

Система управління відходами

Закон України „Про управління відходами” передбачає, що розширена відповідальність виробника встановлюється законами для певних видів товарів та відходів (ст.10) Національний план управління відходами [7] передбачає розроблення окремих законопроектів, направлених на впровадження систем розширеної відповідальності виробника: про відходи упаковки; про батареї, батареї та акумулятори; про відходи електричного та електронного обладнання; про зняті з експлуатації транспортні засоби тощо.

Централізована система управління відходами упаковки на території області відсутня.

За фактичними даними, наданими територіальними громадами (відповідь на лист від 19.08.2024 № 26.51/03.3-15 Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОДА) було зібрано та передано на відновлення:

1. Лубенський район – відходи упаковки – 76,238 т (найбільше зібрано та відновлено у Пирятинській ТГ – 71,6 т).
2. Кременчуцький район – відходи упаковки – 433,015 т (найбільше зібрано та відновлено у Кременчуцькій ТГ – 433 т).
3. Миргородський район – відходи упаковки – 129,8 т (найбільше зібрано та відновлено у Миргородській ТГ – 123,8 т).
4. Полтавський район – відходи упаковки та ПЕТ-пляшки – 0,051 т (тільки у Карлівській ТГ).

Таб. 2.26 – Потенційний обсяг утворення відходів упаковки у населених пунктах Полтавської області (т/рік)*

№ з/п	Територіальна громада	Населення громади** (2024), осіб	Потенційний обсяг утворення упаковок за видами							
			загальний обсяг упаковок	папір, картонн	скло	ПЕТ	інші види пластмаси	чорні метали	алюміній	дерево
Полтавський район										
1	Диканська	17729	1626,74	504,29	569,36	174,06	292,81	60,19	14,64	11,39
2	Зіньківська	23011	2111,40	654,53	738,99	225,92	380,05	78,12	19,00	14,78
3	Опішнянська	8452	775,52	240,41	271,43	82,98	139,59	28,69	6,98	5,43
4	Карлівська	20292	1861,91	577,19	651,67	199,22	335,14	68,89	16,76	13,03
5	Ланнівська	7058	647,61	200,76	226,66	69,29	116,57	23,96	5,83	4,53
6	Мартинівська	4555	417,95	129,56	146,28	44,72	75,23	15,46	3,76	2,93
7	Кобеляцька	25430	2333,35	723,34	816,67	249,67	420,00	86,33	21,00	16,33
8	Білицька	10997	1009,04	312,80	353,16	107,97	181,63	37,33	9,08	7,06
9	Котелевська	13954	1280,36	396,91	448,13	137,00	230,47	47,37	11,52	8,96
10	Великорублівська	4185	384,00	119,04	134,40	41,09	69,12	14,21	3,46	2,69
11	Машівська	11911	1092,91	338,80	382,52	116,94	196,72	40,44	9,84	7,65
12	Михайлівська	5760	528,51	163,84	184,98	56,55	95,13	19,55	4,76	3,70
13	Новосанжарська	20690	1898,43	588,51	664,45	203,13	341,72	70,24	17,09	13,29
14	Драбинівська	3738	342,98	106,32	120,04	36,70	61,74	12,69	3,09	2,40
15	Нехворощанська	4941	453,37	140,54	158,68	48,51	81,61	16,77	4,08	3,17
16	Коломацька	4904	449,97	139,49	157,49	48,15	81,00	16,65	4,05	3,15
17	Мачухівська	6868	630,18	195,36	220,56	67,43	113,43	23,32	5,67	4,41
18	Новоселівська	5316	487,77	151,21	170,72	52,19	87,80	18,05	4,39	3,41
19	Терешківська	11000	1009,32	312,89	353,26	108,00	181,68	37,34	9,08	7,07
20	Щербанівська	13212	1212,28	375,81	424,30	129,71	218,21	44,85	10,91	8,49
21	Решетилівська	25784	2365,84	733,41	828,04	253,14	425,85	87,54	21,29	16,56
22	Чутівська	11797	1082,45	335,56	378,86	115,82	194,84	40,05	9,74	7,58
23	Скороходівська	8501	780,02	241,81	273,01	83,46	140,40	28,86	7,02	5,46
24	Полтавська	308612	28317,00	8778,27	9910,95	3029,92	5097,06	1047,73	254,85	198,22
Миргородський район										
1	Великобагачанська	11210	1028,58	318,86	360,00	110,06	185,15	38,06	9,26	7,20

2	Білоцерківська	5748	527,41	163,50	184,60	56,43	94,93	19,51	4,75	3,69
3	Гоголівська	4863	446,21	138,32	156,17	47,74	80,32	16,51	4,02	3,12
4	Великобудищаська	6589	604,58	187,42	211,60	64,69	108,82	22,37	5,44	4,23
5	Краснолуцька	4341	398,31	123,48	139,41	42,62	71,70	14,74	3,58	2,79
6	Лютенська	5800	532,18	164,98	186,26	56,94	95,79	19,69	4,79	3,73
7	Петрівсько-Роменська	4569	419,23	129,96	146,73	44,86	75,46	15,51	3,77	2,93
8	Сергіївська	2735	250,95	77,79	87,83	26,85	45,17	9,29	2,26	1,76
9	Лохвицька	21840	2003,95	621,23	701,38	214,42	360,71	74,15	18,04	14,03
10	Заводська	10961	1005,74	311,78	352,01	107,61	181,03	37,21	9,05	7,04
11	Сенчанська	7547	692,48	214,67	242,37	74,10	124,65	25,62	6,23	4,85
12	Великосорочинська	7196	660,27	204,69	231,10	70,65	118,85	24,43	5,94	4,62
13	Комишнянська	8145	747,35	231,68	261,57	79,97	134,52	27,65	6,73	5,23
14	Ромоданівська	4904	449,97	139,49	157,49	48,15	81,00	16,65	4,05	3,15
15	Шишацька	17413	1597,75	495,30	559,21	170,96	287,59	59,12	14,38	11,18
16	Гадяцька	26571	2438,05	755,79	853,32	260,87	438,85	90,21	21,94	17,07
17	Миргородська	46500	4266,65	1322,66	1493,33	456,53	768,00	157,87	38,40	29,87
Кременчуцький район										
1	Глобинська	24830	2278,30	706,27	797,41	243,78	410,09	84,30	20,50	15,95
2	Градиська	14960	1372,67	425,53	480,43	146,88	247,08	50,79	12,35	9,61
3	Козельщинська	13506	1239,26	384,17	433,74	132,60	223,07	45,85	11,15	8,67
4	Новогалещинська	4100	376,20	116,62	131,67	40,25	67,72	13,92	3,39	2,63
5	Кам'янопотоківська	13045	1196,96	371,06	418,94	128,07	215,45	44,29	10,77	8,38
6	Омельницька	4822	442,45	137,16	154,86	47,34	79,64	16,37	3,98	3,10
7	Піщанська	17229	1580,87	490,07	553,30	169,15	284,56	58,49	14,23	11,07
8	Пришибська	2947	270,40	83,83	94,64	28,93	48,67	10,00	2,43	1,89
9	Семенівська	17459	1601,97	496,61	560,69	171,41	288,35	59,27	14,42	11,21
10	Оболонська	5055	463,83	143,79	162,34	49,63	83,49	17,16	4,17	3,25
11	Горішньоплавська	55366	5080,16	1574,85	1778,06	543,58	914,43	187,97	45,72	35,56
12	Кременчуцька	220619	20243,12	6275,37	7085,09	2166,01	3643,76	749,00	182,19	141,70
Лубенський район										

1	Гребінківська	21003	1927,15	597,42	674,50	206,21	346,89	71,30	17,34	13,49
2	Оржицька	14218	1304,59	404,42	456,61	139,59	234,83	48,27	11,74	9,13
3	Нооржицька	9205	844,61	261,83	295,61	90,37	152,03	31,25	7,60	5,91
4	Пирятинська	29700	2725,15	844,80	953,80	291,59	490,53	100,83	24,53	19,08
5	Чорнухинська	9500	871,68	270,22	305,09	93,27	156,90	32,25	7,85	6,10
6	Хорольська	32 191	2953,72	915,65	1033,80	316,05	531,67	109,29	26,58	20,68
7	Лубенська	68457	6281,34	1947,22	2198,47	672,10	1130,64	232,41	56,53	43,97

*розрахункові дані

Таб. 2.27 – Прогнозний обсяг утворення відходів упаковки у громадах Полтавської області (т/рік)*

№ з/п	Територіальна громада	2024 рік (базовий)	Роки											
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Полтавський район														
1	Диканська	1626,74	1865,87	1878,88	1904,91	1908,17	1913,05	1916,30	1921,18	1926,06	1929,31	1932,57	1937,45	
2	Зіньківська	2111,40	2421,78	2438,67	2472,45	2476,67	2483,01	2487,23	2493,56	2499,90	2504,12	2508,34	2514,68	
3	Опішнянська	775,52	889,52	895,73	908,13	909,68	912,01	913,56	915,89	918,22	919,77	921,32	923,64	
4	Карлівська	1861,91	2135,61	2150,51	2180,30	2184,02	2189,61	2193,33	2198,92	2204,50	2208,23	2211,95	2217,53	
5	Ланнівська	647,61	742,81	747,99	758,35	759,65	761,59	762,88	764,83	766,77	768,07	769,36	771,30	
6	Мартинівська	417,95	479,39	482,73	489,42	490,26	491,51	492,35	493,60	494,85	495,69	496,52	497,78	
7	Кобеляцька	2333,35	2676,35	2695,02	2732,35	2737,02	2744,02	2748,69	2755,69	2762,69	2767,35	2772,02	2779,02	
8	Білицька	1009,04	1157,37	1165,44	1181,59	1183,60	1186,63	1188,65	1191,68	1194,70	1196,72	1198,74	1201,77	
9	Котелевська	1280,36	1468,57	1478,82	1499,30	1501,86	1505,70	1508,26	1512,11	1515,95	1518,51	1521,07	1524,91	
10	Великорублівська	384,00	440,45	443,52	449,66	450,43	451,58	452,35	453,50	454,66	455,42	456,19	457,34	
11	Машівська	1092,91	1253,57	1262,31	1279,80	1281,98	1285,26	1287,45	1290,73	1294,01	1296,19	1298,38	1301,66	
12	Михайлівська	528,51	606,20	610,43	618,89	619,94	621,53	622,58	624,17	625,76	626,81	627,87	629,46	
13	Новосанжарська	1898,43	2177,50	2192,69	2223,06	2226,86	2232,55	2236,35	2242,05	2247,74	2251,54	2255,33	2261,03	
14	Драбинівська	342,98	393,40	396,14	401,63	402,32	403,34	404,03	405,06	406,09	406,77	407,46	408,49	
15	Нехворощанська	453,37	520,02	523,64	530,90	531,80	533,16	534,07	535,43	536,79	537,70	538,60	539,96	
16	Коломацька	449,97	516,12	519,72	526,91	527,81	529,16	530,06	531,41	532,76	533,66	534,56	535,91	
17	Мачухівська	630,18	722,82	727,86	737,94	739,20	741,09	742,35	744,24	746,13	747,39	748,65	750,54	
18	Новоселівська	487,77	559,47	563,37	571,18	572,15	573,62	574,59	576,06	577,52	578,50	579,47	580,93	
19	Терешківська	1009,32	1157,69	1165,76	1181,91	1183,93	1186,96	1188,98	1192,01	1195,03	1197,05	1199,07	1202,10	
20	Щербанівська	1212,28	1390,49	1400,18	1419,58	1422,00	1425,64	1428,07	1431,70	1435,34	1437,76	1440,19	1443,83	
21	Решетилівська	2365,84	2713,62	2732,55	2770,40	2775,13	2782,23	2786,96	2794,06	2801,15	2805,89	2810,62	2817,72	

22	Чутівська	1082,45	1241,57	1250,23	1267,55	1269,71	1272,96	1275,13	1278,37	1281,62	1283,79	1285,95	1289,20
23	Скороходівська	780,02	894,68	900,92	913,40	914,96	917,30	918,86	921,20	923,54	925,10	926,66	929,00
24	Полтавська	28317,00	32479,60	32706,14	33159,21	33215,84	33300,79	33357,43	33442,38	33527,33	33583,96	33640,60	33725,55

Миргородський район

1	Великобагачанська	1028,58	1179,78	1188,01	1204,47	1206,52	1209,61	1211,67	1214,75	1217,84	1219,90	1221,95	1225,04
2	Білоцерківська	527,41	604,94	609,16	617,60	618,65	620,23	621,29	622,87	624,45	625,51	626,56	628,15
3	Гоголівська	446,21	511,80	515,37	522,51	523,40	524,74	525,64	526,97	528,31	529,21	530,10	531,44
4	Великобудинська	604,58	693,45	698,29	707,96	709,17	710,99	712,20	714,01	715,82	717,03	718,24	720,05
5	Краснолуцька	398,31	456,86	460,05	466,42	467,22	468,41	469,21	470,40	471,60	472,40	473,19	474,39
6	Лютенська	532,18	610,41	614,67	623,18	624,25	625,84	626,91	628,50	630,10	631,17	632,23	633,83
7	Петрівсько-Роменська	419,23	480,86	484,21	490,92	491,76	493,01	493,85	495,11	496,37	497,21	498,05	499,30
8	Сергіївська	250,95	287,84	289,85	293,86	294,36	295,12	295,62	296,37	297,12	297,63	298,13	298,88
9	Лохвицька	2003,95	2298,53	2314,56	2346,63	2350,63	2356,65	2360,65	2366,66	2372,68	2376,68	2380,69	2386,70
10	Заводська	1005,74	1153,58	1161,63	1177,72	1179,73	1182,75	1184,76	1187,78	1190,80	1192,81	1194,82	1197,84
11	Сенчанська	692,48	794,27	799,81	810,89	812,28	814,36	815,74	817,82	819,90	821,28	822,67	824,74
12	Великосорочинська	660,27	757,33	762,61	773,18	774,50	776,48	777,80	779,78	781,76	783,08	784,40	786,38
13	Комішнянська	747,35	857,21	863,19	875,15	876,64	878,88	880,38	882,62	884,86	886,36	887,85	890,09
14	Ромоданівська	449,97	516,12	519,72	526,91	527,81	529,16	530,06	531,41	532,76	533,66	534,56	535,91
15	Шишацька	1597,75	1832,62	1845,40	1870,97	1874,16	1878,95	1882,15	1886,94	1891,74	1894,93	1898,13	1902,92
16	Гадяцька	2438,05	2796,44	2815,95	2854,96	2859,83	2867,15	2872,02	2879,34	2886,65	2891,53	2896,40	2903,72
17	Миргородська	4266,65	4893,85	4927,98	4996,25	5004,78	5017,58	5026,11	5038,91	5051,71	5060,25	5068,78	5081,58

Кременчуцький район

1	Глобинська	2278,30	2613,21	2631,44	2667,89	2672,45	2679,28	2683,84	2690,67	2697,51	2702,06	2706,62	2713,46
2	Градизька	1372,67	1574,45	1585,43	1607,40	1610,14	1614,26	1617,01	1621,12	1625,24	1627,99	1630,73	1634,85
3	Козельщинська	1239,26	1421,43	1431,35	1451,17	1453,65	1457,37	1459,85	1463,57	1467,28	1469,76	1472,24	1475,96
4	Новогалячинська	376,20	431,50	434,51	440,53	441,28	442,41	443,16	444,29	445,42	446,17	446,93	448,05
5	Кам'янопотоківська	1196,96	1372,91	1382,49	1401,64	1404,03	1407,62	1410,02	1413,61	1417,20	1419,59	1421,99	1425,58
6	Омельницька	442,45	507,49	511,03	518,11	518,99	520,32	521,21	522,53	523,86	524,75	525,63	526,96
7	Піщанська	1580,87	1813,26	1825,90	1851,20	1854,36	1859,10	1862,26	1867,01	1871,75	1874,91	1878,07	1882,82
8	Пришибська	270,40	310,15	312,31	316,64	317,18	317,99	318,53	319,34	320,15	320,69	321,24	322,05
9	Семенівська	1601,97	1837,46	1850,28	1875,91	1879,11	1883,92	1887,12	1891,93	1896,73	1899,94	1903,14	1907,95
10	Оболонська	463,83	532,01	535,72	543,14	544,07	545,46	546,39	547,78	549,17	550,10	551,03	552,42
11	Горішньоплавська	5080,16	5826,94	5867,58	5948,87	5959,03	5974,27	5984,43	5999,67	6014,91	6025,07	6035,23	6050,47

12	Кременчуцька	20243,12	23218,86	23380,80	23704,69	23745,18	23805,91	23846,40	23907,12	23967,85	24008,34	24048,83	24109,56
Лубенський район													
1	Гребінківська	1927,15	2210,44	2225,86	2256,69	2260,55	2266,33	2270,18	2275,96	2281,75	2285,60	2289,45	2295,24
2	Оржицька	1304,59	1496,36	1506,80	1527,67	1530,28	1534,20	1536,81	1540,72	1544,63	1547,24	1549,85	1553,77
3	Нооржицька	844,61	968,77	975,52	989,04	990,73	993,26	994,95	997,48	1000,02	1001,71	1003,40	1005,93
4	Пирятинська	2725,15	3125,75	3147,55	3191,15	3196,60	3204,78	3210,23	3218,40	3226,58	3232,03	3237,48	3245,65
5	Чорнухинська	871,68	999,82	1006,79	1020,74	1022,48	1025,10	1026,84	1029,45	1032,07	1033,81	1035,56	1038,17
6	Хорольська	2953,72	3387,92	3411,55	3458,81	3464,71	3473,57	3479,48	3488,34	3497,20	3503,11	3509,02	3517,88
7	Лубенська	6281,34	7204,70	7254,95	7355,45	7368,01	7386,86	7399,42	7418,26	7437,11	7449,67	7462,23	7481,08

*розрахункові дані

Інфраструктура управління відходами

Суб'єктами господарювання, що здійснюють збирання безпечних відходів на території Полтавської області є приватні підприємства та фізичні особи підприємці (ФОП), перелік компаній, що розміщуються у Полтавській області приведено у додатку 3 (таб. 3.4).

Проблеми та загрози.

На території Полтавської області та на всій території України, стрімко зростає не тільки кількість, а й різновид ПВ, у складі яких значну частину становить використана упаковка. Як на державному, так і місцевому рівнях не здійснюється облік утворення, збирання та відновлення відходів упаковки як вторинної сировини, яка є джерелом постійно відновлюваних матеріально-сировинних ресурсів, яких так потребує переробна промисловість. Не реалізується європейська модель принципу „розширена відповідальність виробника”: суб'єкти господарювання не несуть відповідальності за подальше відновлення використаної упаковки, в якій знаходилася продукція цих підприємств.

Основною проблемою, що потребує особливої уваги, при організації системи управління відходами упаковки, є відсутність належної системи обліку тари і пакування, яка надходить у господарський обіг й після використання матеріалів й речовин на виробництвах, у соціально-комунальній, торгівельній сферах та домогосподарствах й переходить у статус відходу. Відсутність обліку призводить до не контролюваності за потоками відходів упаковки й як наслідок відсутності системи управління ними.

Відходи упаковки як сировинний потенціал можуть замінювати первинні ресурси і відігравати важливу роль в економіці, сприяючи ресурсозбереженню і забезпеченню сировинної незалежності держави, створюючи додатковий експортний потенціал та ін. Вони можуть використовуватись для виробництва широкої номенклатури промислової продукції, будівельних матеріалів та ін. З цього погляду доцільним є максимально широке та економічно ефективне їх використання, забезпечення належного збирання використаної упаковки як вторинної сировини.

Таб. 2.28 – Проблеми та загрози, пов'язані з відходами упаковки

Проблеми	Загрози
Санітарно-екологічні	
Забруднення ґрунтів, водних об'єктів відходами упаковки, тривалий час їх розкладання. Значна шкода тваринам та екосистемам.	Перевантаження полігонів ТПВ. Зниження популяції окремих видів тварин, не виключно рідких видів
Соціально-економічні	
Низький рівень впровадження роздільного збору для населення. Відсутність мотивації роздільного збору відходів упаковки.	Втрата ресурсу, економічні збитки внаслідок забруднення довкілля.
Інституційні	
Недієвість системи відповідальності виробника упаковки за її подальше відновлення. Відсутність діючої системи управління відходами упаковки на регіональному, а отже, і на місцевому рівні	Не вирішення проблеми використання цінних ресурсів упаковки для відновлення.

2.2.1.6 Відходи електричного та електронного обладнання Джерела утворення та обсяги відходів

У Законі України „Про управління відходами”, відходи електричного та електронного обладнання згадуються у складі побутових відходів зібраних від домогосподарств. У загальноприйнятому розумінні використовується визначення з Директиви 2012/19/ЄС про відходи електричного та електронного обладнання, згідно з яким:

відходи електричного та електронного обладнання – прилади та їх складові, які працюють за допомогою електроенергії або електромагнітного поля, чий термін використання закінчився або власник має намір їх позбутися шляхом відновлення чи видалення;

відходи електричного та електронного обладнання складаються з різноманітних матеріалів, можуть містити небезпечні компоненти. У зв'язку з появою нових технологій обсяги таких відходів швидко зростають. Наразі немає достовірних даних про фактичні обсяги утворення таких відходів;

непридатне велике побутове обладнання;

інше непридатне електричне та електронне обладнання, серед нього одноразові фотоапарати без та з батареями;

викинуті машини та компоненти обладнання, серед них гальмівні колодки, масляні фільтри, надувні подушки, компоненти, зняті зі списаного обладнання, компоненти, що містять ртуть, люмінесцентні лампи.

Відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО) вкрай небезпечні, оскільки містять токсичні метали – свинець, ртуть, кадмій, хром та берилій, а також бромовані антипірени, фторхлоровуглеводні, поліхлоровані біфеніли, полівінілхлорид. Близько 70% небезпечних для навколишнього природного середовища та здоров'я людини речовин, що перебувають у побутових відходах, містяться у відходах електричного та електронного обладнання.

Вимоги щодо обмеження використання небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні з метою забезпечення охорони здоров'я людини і захисту навколишнього природного середовища, включаючи екологічно безпечне відновлення та видалення відходів електричного та електронного обладнання, регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 139 „Про затвердження Технічного регламенту обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні”.

ВЕЕО утворюються в домогосподарствах, в комерційних, промислових, державних та інших установах. У даний час на території Полтавської області та в Україні в цілому, не існує точної інформації кількості відходів електричного та електронного обладнання. Служба Держстатистики не проводить облік даної категорії відходів та ще не прийнята гармонізована системи вимірювань обліку електричних та електронних відходів. Інформація, щодо утворення ВЕЕО відсутня.

Під час розробки РПУВ у Полтавській облсті було використано міжнародне видання, розроблене експертами Університету Організації Об'єднаних Націй (УООН), а також Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ) і Міжнародної асоціації по твердих відходах (МАТО) – „Глобальний моніторинг електронних відходів” за 2014, 2017 та 2020 р. в рамках проекту „The Global E–waste Statistics Partnership”. Цей звіт охопив світове виробництво, імпорт та експорт